

מנילה נקראת פרק א מנילה

ב כיצד י' ה' פ"ב:
שנויי נוסחאות
ב כיצד מ' ה' כ"ד:
כ"ד ליחא כל המעשה מן
כיצד ואולי ותי דים;
כ"ד י' קושטא ליחא מן
ח"ל בע"ש ואולי. ח"ל
(יום י"ד). כמסדו
ובכ"ד ובכ"ה ח' ו'
ובכ"ד ובמסג' ל' יחא
וכ"ה ג' ה"ן ע"י ח"ס
וכן ליחא מל' יום גם
כמסג' סגנו. ובקפוח
חזקה. כ"ה ח' ו'
ובכ"ד ובכ"ד ומקפ...
כלל המסג'. או ברביעי
כ"ה ח' ו' וברביעי.
ח"ל להיות בחמישי כו.
הכח ליחא ליחא כ"ה.
ערב שבת. כמסדו
ובכ"ה ח' ו' ובכ"ד
בערב...
(וקרין) כמסדו ובכ"ד
וכלל כ"ה ובמסג' ליחא.

תוספת החדשים

בר"ה א' א' א'
שכפדים כו' ו' ו' נא
צ"ד קרא ט' מקלו
להקם כו' עכ"ל כ"ה רש"י
הא' דקאמר גמרא י"ג זמן
קבלה לכל הוא. חבל הראש
כחב גשם ר"ה זמן קבלה
שמחאספין לתענית אסתר
ונצחם בני הכפרים לעיירות
לומר סליחות: ב בר"ה
ד"ה דל כו' וחס' דאמר
דמאחרין עד לאחר שבת
כו' עכ"ל וחס' כ"ה סתם
מפ"ש סת"פ ו': התינו
ד"ה דל להיות כו' וחס'
כל הקורין קראון כו' כו'
עכ"ל וקרא מ' לא עסקין
דנא לסדר הכפרים בשבת
וילך חלל חס' מקודש זמן
הקריאה ללמוד מה עתה
כן כמילה דכבר הוא בקי
דאי לא מל כסוס פעם
לסוד חילוש בשבת כדאיתא
ב"ש ולי' דשחי קריאה
מדברי אהרני כדאיתא
ספ"ד דעירובין משנה ד'
ובכמה דוכתי. (גמרא ופ"ח
ז"ל): שם ד"ה ובקפין
כו' ביום כו'. וכל ידעתי
מי הכתוב להר"ן לתת טעם
אחר כו' עכ"ל ולי' משום
דתיק כדאיתא פליג ודש
מה כל מה עירובין כ"ד
ומנו של זה לא כווננו על
זה אף כאלו יקראו כריס
ביום הכניסה וא"כ ק' למה
סהם כדאיתא לכן נתן הר"ן
טעם אחר להכריש וק"ל.
(הגה"ל):

קורין אותה אלא בזמנה. ואי ס"ד תקנהא דכריס היא היאך
מפסידין לתקנהא דידהו אלא אימא מפני שמספקין כו' שכן הוא
להם בשביל שהם מספקים הילכך היאך דאין נכנסים כו' לא קולא
הוא נבדוהו ואין כאן שכן. ומ"ש לימא קרא בזמנם משום דאמרינן
ללא זמנו של זה כווננו של זה כדלעיל
והיינו מדכתוב לשון רבים להכי אמרינן
דלכתי לימא בזמנם דהוי נמו לשון
רבים. ומ"ש הר"ב ש"מ עוד שני זמנים
דזמנים עובא ליכא לאימר דיו"ד וה"א
דמיוותרים בזמניהם דרשינן דומיא
דעיקר זמנם דתתרי. גמרא: ב דל
להיות. יום י"ד. שהוא עיקר לפי שרוב
העולם קורין בו ומשום הכי קמתי ליה
סתמא ושני בשבת יום הכניסה הוא.
הר"ן. ואע"פ דהשתא דמתחיל בשני
בשבת והדר הני בשלישי וכו' דנקט
סידורא ליומא נמלא דאשמעינן
מקדימין ל"ג ולי"ב וכו' דלא כסידורא
דירחא דלעיל. מפרש בגמרא דהיינו
טעמא דאי הוה הגא כסידורא

דירחא היה לריך לשנות אחר השבת י"ב.
ע"ש י"ג. מחוך כך הוא צא ללג ולעשות לכך נקט
סידורא ליומא וסדר החדש הבא לו לאחוריו אינו מזכירו בפירוש
שהרי מאליו הוא נשמע ואין כאן עוד טעות: חל להיות בע"ש
עיירות ומוקפים בו ביום. כתב הר"ב שאין קריאת מגילה בשבת
גזירה שמה יעלנה וכו'. דהכל חייבין בקריאת מגילה ואין הכל
בקיפין כדאיתא בגמרא. וקאי לי א"כ למה קורין בס"ת בשבת
כדתנן בפרק בתרא. וכ"פ הר"ב בסמוך בפרשם ויבא עמלק
מיד יהוה מעמדות בזמנה. כדתנן במשנה ג' פ"ד דתענית.
לסדר אותה תחלה פעמים ושלש בינו לבין עלמו וכו' וא"כ כל
כמ"ש בשמם בזמנה ב' פ"ג דסוכה דטעמא דאין אדם מל א"כ הוא בקי
מה כל שנה ושנה אין מוקפין קודמין לעיירות אף כאלו מוקפין קודמין
לקרות עם הכפרים ביום הכניסה הכי איתא בגמ'
ולא ידעתי מי הכריח להר"ן לתת טעם אחר משום שבו קריאה לרוב העולם. ומ"ש הר"ב ושאלין וכו' כל אותה שבת. [גמ'].
[ובגמרא] משמע דאנטיך לאשמעינן דלא תימא נגזור דרשא חטו קרייה. והרמב"ם בפ"ק הלכות מגילה כתב כדי להזכיר שהוא
פורים ומ"ש הר"ב דכעוד פורים לכ"ע אין עושין בשבת דלעשות אותה ימי משתה כתיב אח ששמחתו הלוייה כ"ד ילא זה שמחתו
בידי שמים ואינו מתקנת מרדכי: חל להיות בשבת. למאי דכתיבנא בזמנה ה' דפ"ה דסוכה דאין עושין יו"כ באתר בשבת ס"ה בע"ש
דהני טעמי נמי שייכי. ולפיכך הכא דוקא בזמן שמקדשין ע"פ הראיה. דאל"כ כשיחול פורים בשבת יבא יו"כ בע"ש. וכ"פ המגיד
[פ"א מהלכות מגילה ה"ג]: ועיירות גדולות מקדימין וקורין ליום הכניסה. דכיון דלדחו מיומיה ידחו ליום הכניסה. גמרא:
באלו

בחקנה עזרה. ח"נ מתכנסין הכפרים לעיירות כו' וה' לשמוע קה"ם.
והכפרים אינם בקיאים כל כך לקרות ולריים *שקראנה להם
אחד מבני העיר ולא הכערימום חכמים לחזור ולבא ביום י"ד.
כדי שיהיו פנוים ביום פורים להספיק לרבי טעודת פורים לבני
העיירות ומלאו לדבר זה רמז מן
המקרא דכתיב (אסתר ט') [לקיים] אה
ימי הפורים האלה בזמניהם. ואי לא
מקון מרדכי ואסתר אלא י"ד וט"ו
הכחודים במקרא. לימא קרא בזמנם
מאי זמניהם ש"מ עוד ב' זמנים אחרים
מון מלאות הכחודים בזמניה. וי"ג
לא לריך קרא לרבו"י שהוא ראוי
לקריאה שטיקר הגם בו היה שבו
נקלה להקם מאוויביהם בין בשבוע
בין בשאר מדניות על כרחך לא רבי
קרא אלא י"א וי"ב. ואין לומר דרבי
ט"ו וי"ו שלאחר י"ד וט"ו הכחודים
במילה דאמר קרא (שם) ולא יעבור:
ב חל להיות. י"ד. בע"ש. עיירות
ומוקפין [קורין] בו ביום. שאין
קריאת מגילה בשבת גזירה שמה יעלנה בידו ויעבירה
ד"ה בר"ה ואם יאחרנה עד אחד בשבת הוה ליה י"ו
ואמר קרא ולא יעבור. ואע"פ שבני הכריס קורין המגילה בי"ד
כשחל ט"ו להיות בשבת מ"מ אין קורין ויבא עמלק אלא בשבת
שהוא יום ט"ו ומפתיירי פקדתי ושאלין וזרשין בהלכות פורים כל
אותה שבת. וסעודת פורים איה דאמרי לעבדי לה ביום י"ד שבו
קורין

חבל בקריאת הלל ל"ק דרשאין לקרות בעל פה כיון דרגילין בו
וניחא לי כמ"ש בטור א"ח ר"ס קל"ט דהקורא בפרשה לריך
הקורין בקיפין הן דומיא לחיזוק ב' דהוספות במילה שלא גזרו
הוא בקי: ומוקפין בו ביום. דכתיב (אסתר ט') בכל שנה ושנה
מוקפין קודמין לקרות עם הכפרים ביום הכניסה הכי איתא בגמ'
ולא ידעתי מי הכריח להר"ן לתת טעם אחר משום שבו קריאה לרוב העולם. ומ"ש הר"ב ושאלין וכו' כל אותה שבת. [גמ'].
[ובגמרא] משמע דאנטיך לאשמעינן דלא תימא נגזור דרשא חטו קרייה. והרמב"ם בפ"ק הלכות מגילה כתב כדי להזכיר שהוא
פורים ומ"ש הר"ב דכעוד פורים לכ"ע אין עושין בשבת דלעשות אותה ימי משתה כתיב אח ששמחתו הלוייה כ"ד ילא זה שמחתו
בידי שמים ואינו מתקנת מרדכי: חל להיות בשבת. למאי דכתיבנא בזמנה ה' דפ"ה דסוכה דאין עושין יו"כ באתר בשבת ס"ה בע"ש
דהני טעמי נמי שייכי. ולפיכך הכא דוקא בזמן שמקדשין ע"פ הראיה. דאל"כ כשיחול פורים בשבת יבא יו"כ בע"ש. וכ"פ המגיד
[פ"א מהלכות מגילה ה"ג]: ועיירות גדולות מקדימין וקורין ליום הכניסה. דכיון דלדחו מיומיה ידחו ליום הכניסה. גמרא:
באלו

ראשון לציון

פ"א ב ת"ש ד"ה דל
לסוד חילוש ט"א
בקריאת הלל כו' ע' סלימ
שם ד"ה דל להיות
בשבת כו' דוקא בזמן כו'
כאלו אמרו מקדימין והיו
ליה להגאון התייט לקום
המלך הוה כאלה המעשה
מל להיות יום י"ד כמני כו'
ובשחול פורים כמני כו' וי'
יום

תפארת ישראל

י"ב י
לכדמפרש ואילן: (ח) מפני שבני הכפרים אינן בקיפין בקריאה,
וקורא להן א' מבני העיר כשמחכנסין לעיר כו' ויה' למספט לפני
הב"ד שושבין שם אז. ולכן לא הרכיבו לחזור ולטו לקרות כ"ד,
מדאין פנויין אז, דמספקין לרבי מאלל לבני העיר (א) (ב) כב'
בשבת [ונ"ל דלכתי מתחיל תנא מב' בשבת ולא מא' בשבת, משום דכתיב
לא יאחר ולא יוקם סדר הקריאה גם לכפרים]: (י) שהוא י"ג באדר בחל
י"ד בג' וי"ב בחל ב': (יא) שהוא י"ג באדר: (יב) כשהיו מקדשין
על פי ראייה, אספר בהכי: (יג) שהוא י"ב באדר. חבל בשבת לא
יקרא

לפני תוס' ור"ש דהא בן זבן כפר וודאי אינו מויל. אלא בן כפר
תוספת רע"א
[אות ג] בהרע"ב ד"ה א"א שהכפרים בו' שיקראנה להם אחד וכו'.
ובתוספות יבמות דף י"ד ע"א כתבו בשם הירושלמי דבן עיר א"י להוציא
אותם דמקרא אינו מחוייב בדבר וכ"כ הר"ן דא' מרכסר קורא אותה. ואפשר
דמ"ש רש"י והרע"ב שיקרא א' סכני העיר היינו שיהא מקרא והם שונים
אחריו מלה במלה:

אור גדול

פרק א ב במשנה ח"ל להיות בערב שבת. עיין ברע"ב לפנין סעודה
פורים דאית דאמרי דמאחרין ולא מקדימין. נראה דבן טובה
מהמשנה דלקמן דקתני אעפ"י שאמרו מקדימין ולא מאחרין סותרין
בהסדר כו' וקאי ע"ב אהל בשבת כמ"ש שם הרמ"א דומיא דאינן
וא"כ מוכח דמאחרין:

אור גדול

פ"א (א) וכ"ב הר"ב וכ' עלה הגאון מהו עקיבא שליט"א ח"ל,
חוס' [יבמות י"ד ח'] כתבו בשם הירושלמי דבן עיר אינו יכול
להזיף אותן. מדאית מחוייב בדבר. וכ"כ הר"ן דל' מבני הכפר קורא להם.
ואפשר דמ"ש הר"ב א' מבני עיר. היינו שהוא מקרא לכן וכן עושין אחריו,
עכ"ל: ודעתה הארץ אח פיה וחאמר ואנכי עטר ואפר. הן אמת
דאע"פ דקיי"ל דשומע כעונה [כסוכה ל"ח ב']. היינו ממחוייב בדבר
[כברכות ד"ל ע"ג]. אמנם בעיקר הדבר חוס' ור"ש שם למדו כן מירושלמי
[פ"ג מצנניה ה"ג]. ושם לא נזכר רק דבן עיר אינו מוילא בן לך. ובין
כך שזינא בן עיר מסתפק הירושלמי אי נימא מדאית מחוייב בדבר אינו
מוילא. או ימא דמוילא מהכלל יואין ב"ד כדענד, והניח בספק. ומנה
קורא לכן והא דחקו רק לכפרים הנכנסין כו' וה' [כמנילה ד' ב']. לאו
כו'

מגילה נקראת פרק א מגילה

תוספת יום טוב ע"פ

ציונים

ב איור ה"א ה"ב ע"פ ה"ג
פ"ד ה"ה ה"ו ה"ז ה"ח ה"ט
כ"ה פכ"ו פכ"ז פכ"ח

שנוי נוסחאות

אחר השבחה. כפי"ו כ"י
וכ"ל באחד בשבחה
וכ"ה ברי"ף וע"ו ע"ז ע"ח
כ"י"ק לאחר... כ"ז כ"ח
ליתא כל הבלא סולת:
כ"י ע"ז כהנים. כ"ח כ"ט
וכ"י"ק וכ"י"ט כ"י וכ"י"א
...הכהנים. כ"י"א וכ"י"ב
...כהנים והשם וי"א כ"כ
וכ"י"ב חגיגה. כ"ג
וכ"י"ק וכ"י"ט חגיגה.
וכן כולל גמ"ע וכו'.

ראשון לציון

יום ספור ח"ל בשבת ועל
דקר וז לא סיס וזין ג"כ
לפארז ולמכור כה"ל ע"ג
דכ" עממי שייכי כו' וז' ע"ג
עין ים סדר למכנס:

תוספת רע"א

ב בשמחה נאות ד' ח"ל
להיות אחר השבחה.
ד"ה"ל י"א וט"י לא
משכחת לה דמיום
הכניסה ליהב"ג לא
מקדמינן עכ"ל רש"י
וקשה לי הא בלא"ה
אמרי' לקמן דעשר לא
תקנו רבנן אלא רמב"א
העביר דחל בחמישי
לדחי ליהב"ג שלפניו
ד"ה"ל י"א וע"ל שטיב
דמ"ה"ב ליהב"ג לא
מקדמינן. וה"ל לרש"י
לפרש זה מקורם על
בבא דחל בחמישי. אבל
לענין דלא משכחת ספי
מ"א ל"ב לה. וביותר
דגם על הרישא דחל
בה"ל ל"ב לה דמירתת
הש"ס הנ"ל רק לס"ד
דבדי שיפיקו היינו
לשונת הרבנים ביהיה
שחות להבפרים להפסיק
מים ומזון להם לזה
פ"ב"ב רב"ה ד"ה לקדמו
ליהב"ג בבדי שהיו
מזוים ביום ה'. אבל
למסקנא דמסני
שמספיקים ממילא ליב"א
קושיא דמה סיבותיה
להבפרים בהקדמת ד"ה
ביום שהוא יום ה' ג"כ
יוה"כ"ג וכיון דרש"י מירש
תחלה שהקלו שלא
יצטרפו לבא לער והיו
מפני שמספיקים ממילא
ליהא למפריה הש"ס וצ"ע:
[אות ה'] בהרע"ב ר"ח
עשרה. והנזנים של
צבור. והר"ן ב' ד"א' ע

ב באלו אמרו. פי' הר"ב בזמנים של מגילה. ור"ל ב"ד
וע"ו. ורש"י פי' חס חל י"ד בשבת. וא"כ צאלו קאי על
הימים המוקדמים. והר"ף פי' ע"פ הירושלמי צאלו ר"ל במגילה
והרומא [שקלים] דבאלו צאלו משיעין על השקלים ולא צא'
צניטן ועומא פירש הר"ן שאין מביאין
קרבנות לצור אלא מתרומה חדשה:
זמן עלו הכהנים. כפי' הר"ב והעס
וכן ברש"י והר"ן. וכן הוא במשנה ה'
פרק במרחל דתענית [ובסדר המשנה
שזירושלמי הכל והסא]: ותשעה
באב. כתב הר"ב וה"ה שאל תענית.
והוא דנקט ט' באב משום דהכנסת
בו לרות והכל מתענין בו. אבל
שאל לומות אמרינן במסכת ר"ה
[פ"ק דף י"ח] לרו מתענין לנו אין מתענין. רש"י: חגיגה. כתב
הר"ב שיש לה תשלומין כל ז' ואפילו עלרות כדפי' במו"פ פ"ק דחגיגה:
והקהל

עצי הכהנים והעם. שהיו משפחות לישראל שקבועים להם ימים
עמים עמהם עולות נדבה. חס חל להיות בשבת מאחרים ליום
להיות בשבת: וחגיגה. חס חל י"ט בשבת דומין שלמי חגיגה
למחר

קורין את המגילה. וזהו לחמרי למחריין אותה לאחר השבת.
והכי משמע זירושלמי דסעודה פורים שחל להיות בשבת מחריין
ולא מקדמין. ולכ"ע אין עושים אותה בשבת: חל להיות י"ד.
באלו בשבת. כפרים מקדמין ליום הכניסה. דה"ל י"א.
וה"ל שהקלו חכמים לבני הכפרים
להקדים ליום הכניסה צומן שישאל
שרוין על אדמתן ושלוחי בית דין
יולאים להודיע מתי קדשו ב"ד החדש
ומתי הפסח נקבע. אבל צומן הזה
שהעם מהתכלין בקריאת המגילה
ומזנים ממנה שלשים יום לפסח חס
יקדמו הכפרים קריאתן הרי יעשו
הפסח לכוף ל' יום של קריאה
וגמלאו אוכלין. חמץ בימים אחרונים
של פסח. לפיכך אין קורין אותה אלא בזמנה: ב עשרה בשלשון.
של בית הכנסת שבטלים ממלאכתן *וגוזים משל לצור כדי להיות
מזוין המיד בשעת החפילה בצה"ל: באלו אמרו. בזמנים
של מגילה אמרו מקדמין חס חל וכן קריאתה בשבת: אבל זמן
בכל שנה להביא עמים למקדש ללוך המערכה. ומביאין קרבן
מחר: ותשעה באב. והוא הדין שאל תענית חס חל א' מהן

יבין תפארת ישראל בועז

כדי שיקרא לפרן ח' מבני עיר. אלא מדלין כה"ל ומגילה מזויה בכפר.
אמנם לרש"י ור"ב ל"ל דל"ל מדנקט ירושלמי דוקא בן עיר וכך ש"מ דוקא
הנה דומן חובס וספורס חלוי במקומן. לכהי הוס כל א' צומן חובס של
האחר חלוי מזויה צדכר שאלו מנ"ל לחכירו. אבל בן כפר, שהקדמו
זמנו רק מדליו סמי ביי"ד [כצנני ד' ב']. הרי ככה"ל גם בן עיר כשעמו
סמי ביי"ד מותר לקרות מוקדם [כירושלמי פ"א ה"א]. לפיק מתכז שפיר
בר חובס כמוז חו. דקדו טוה לכן כפר ממט. לירושלמי
לא סיל הך ברייתא דמי אבוס דר"י [ר"ה דכ"ט ח']. דכל הנכרות אף שאל
מוזיא. וכן משמע ק"ח ממט שהקדוה ירושלמי [פ"ג דנכרות ד"ה"ג ב'] אהך
ברייתא הנ"ל מק"ש ותפלה דלא מסתבר שיוזיא בהן אחר. ולא הביא שום
מירון על הק"י. ומגלא דליק חלוק בין ק"ש ותפלה כשאר מיני. מבמע ק"ש
דל"ל ירושלמי כיון דנסתך ק"ח מהכלל דכל הנכרות וכו', נסתך כולו,
ושלנו אהך ברייתא. והן אמת שהר"ן שפ"ג דר"ה גרים כהך ירושלמי
ר' יוסא ור' יהודה הוס יתנין ואמרו לא מסתבר בק"ש ותפלה. ח"כ י"ל
דלא פלגיו אכללא לברייתא דל"ל רק מפרשים כברייתא דלא איירי בק"ש
ותפלה. אמנה סג"י שלפניו, הוון מחיבין לא מסתבר וכו'. ח"כ ק' ה"ח
שקשו על כברייתא הנ"ל וכן פי' המג"ש ש"ס. ח"כ מגלא חירן הק"י ח"כ
סג"י אבדייתא הנ"ל. אבל לצנני ד"ף דף בתפלה אפי' כשילא מוזיא סליון כק'
[כ"ה דל"ה ח']. ח"כ י"ל דל"ל דוקא כשאלו מחויבי צדכר כ"ל אינו
מוזיא אחר יד"ה [כנכרות ד"כ ע"ג]. אבל במחויבי כשדומן, ככן עיר
וכך וכפר, הו"ל כשאר מלות, נישין וקדושין ומולת צבו ותקיעה סופר
לדמותה. דככולהון אמרי' ככלל הורה כולה שלום של חלום כמותו [כקדושין
דמ"א ב']. חוץ ממט שהו חובת הגוף. כסוכה, לולב, ותפילין וכדומה.
ובמ"ש כ"ה"ח ח"ה"ח נ"ל. דהא דל' מוזיא חכירו הוה מטעם זכיה לו מטעם
ערבות. ומח"ט גם בצה"ל י"ט סתם לומר שא' מוזיא חכירו אף שלא אכל.
מדעברו ול"ו [כרפי' ורמב"א ח"ה ק"ה ס"ד]. וכ"כ קיי"ל במגילה ח"ה"ג
מ"ה"ט נ"ל בל"ל נכסר ופסיים מוזיא אחר. מל"ס בן כהך דל' צעי להיות פרוו
רק כשירעה ללאח צשיירא ככר יתחייב היום, ב

יבין

יקרא. שמה וילין המגילה ד' אמות ב"ה כשינך ללמוד לקרותה.
ואף דקורין בס"ה בשבת, ההם מדמאיו כל צבוע, לא יעשה להוליא:
י"ד שהוא י"א באלו: (שו) וקיי"ל דהספוא ירושלמי נעשוין ב"ח'ל,
אין להקל לכפרים, כדי שלא יקילו בחמץ בפסח, לכן כולן קורין
בי"ד, חוץ ממוקפין. ובמסופא חס מוקף העיר חומה זימי יב"ג,
קורין בי"ד ובט"ו, אבל לא יברכו רק בי"ד, כרוב השולם. מיהו
במדינות אלו שהוקים מלפון ח", אין להסתפק, דבימי יב"ג לא
היה מדינה זו מיושבת ערין. אמנם היולא לים חו צשיירא, ואין
עמו מגילה סס, קורא בלי ברכה מ"ה באלו. וי"ל אפי' מתחלת
השדש. וכל הקורא שלא בזמנה, גרין לקרותה ב' [תפ"ח]:
שו) שמתחייבת לקרות בי"ד, דלא ככפרים ח"ה"ג שסתפקה מים ומזון
לעיר שגדולה ממנה: (ו) שצוכרין אותן הצבור שיתבטלו ממלאכה
לכנס לביה"כ בשעת התפלה. מיהו מוקפין אפי' בלא"ה דין
כמוקף: (ח) צימים שנקראת בהן המגילה, כלעיל: (ט) שהיו
משפחות ישראל שקבועין להם ימים כשהנה להביא בהם עצים
למערכה, ועושים לרות יום י"ע [וע"י תענית פ"ד פי' כ"ה]: (כ) ה"ה
שאל תענית [ונ"ל דלכתי נקט רק ת"כ, מדאמרי' ר"ה י"ח ב'] צומן
שאלו מקדש ואין טעם כבוד מקום, חו אז רק ת"כ מתיבן להתענות הוול ונכפלו
בו לרות, אבל בשאר תעניות לרו מתענין לרו אין מתענין. ובעת שנסת
כמשנע צימי רני הכי סוק, דלאנוניטוס קיסר סיס אוכב ישראל [כפי' ד"י ע"ח].
מיוס סעור ח"ה [תק"ן] כתק, דסחא קנולס ושראל פליהן חובס לטולס עד
שניכח המקדש: (בא) ר"ל שחיתת שלמי חגיגה, של י"ע שחל בשבת:
ציוס

שכבר קראה מוזיא אחר [כ"ה"ח תר"ב]. והרי זה ח"ה שינור לזי חוב
בן יומו הרי יתחייב היום [כמגילה י"ט ח']. ומכ"ס בן עיר שא"ל לעקר
ארר גדול

ב בשמחה פחות מבאן ח"ו כפר. ברמב"ם נפ"א מחל' מגילה
ה"ח) סיים ואם אין שם עשרה בני אדם תקחו קלקלתו וחרי. זה כנאני
עיר גדולה ואין קוראין אלא בי"ד, צייעו"ש בהשגת הרמב"ד. הנה בני
מח"א ג' יוקר על הרמב"ם דהמטע הוא שמוס דליכא עשרה ושלא
בזמנא אין קורין אלא בעשרה. יופה העיר, ויש להוסיף בה הרמב"ם
(ס"ב מח"א ג' ה"ד) פסק כאב"ו ביבמות (י"ד א') דבשני בחי דינים
בעיר אחת איכא משום לא תתגדדו, ולאב"ו איחא כחות' (שם) ה"ח כי
דבני הכפרים היו קורין המגילה בכפר שלהם וא"כ אשה"ם. והרמב"ד
שהשיג יש לומר דל' דבעיר היוצ'קורין אותה ולכן הקשה עליו. ובדברי
הרמב"ד שם יש לדקדק, הנראה דל' דהא דתנא סנהדרין (מ"ו א') עה
כמה עשין עיר הגדולה משערה ועד מאה היינו מעשרה ולמעלה ואין
עשרה בכלל. וא"כ למ"ד שם ממאה ועד רובו של שבט אין מאה עצמו
בכלל. והחמ"ד מבואר ברמב"ם נפ"ד מחל' ע"ז ח"ב' דדוקא שחות ממאה

מגילה נקראת פרק א מגילה

אומרים שאמרו... פנים הם
אלו הם כל המ"ב ש"ב א"ב
אחתה ק"ב ל' כ"ג מ"ד נ"ה
פ"ד ס"ד ז' ח"ב ט"ג י"ד
כ"ה ט"ב ס"ג ט"ו כ"ז
קמ"ה ט"ו כ"ח פ"ח א"ן ב"ן
קמ"ח כ"ו כ"ג: ה"ן א"ן ב"ן
י"ח י"ג י"ב י"א י"ג י"ח י"ב
כ"ג י"ג י"ח י"ב י"ג י"ח י"ב
י"ח י"ג י"ח י"ב י"ג י"ח י"ב
י"ח י"ג י"ח י"ב י"ג י"ח י"ב
כ"ג י"ג י"ח י"ב י"ג י"ח י"ב
י"ח י"ג י"ח י"ב י"ג י"ח י"ב
כ"ג י"ג י"ח י"ב י"ג י"ח י"ב
י"ח י"ג י"ח י"ב י"ג י"ח י"ב
כ"ג י"ג י"ח י"ב י"ג י"ח י"ב
י"ח י"ג י"ח י"ב י"ג י"ח י"ב

והקהל... וכל העם כו' להציל את עמם כו' ונשבתה א"ח
וכ"כ רש"י. וטעמה דלע"ג דטשא חי פטור מדתקן בפ"י דשבת מ"ה
הא אמרי' דכל פטורי שבת פטור אזל אסור דר מחלת. ועוד
שאל הוא קמן שאזע טעל אחת ומנית אחת אפשר דחייב
דכתיבנה במ"ב פ"ח דשבת. וטף
לא בלזו אלא כדי ליטן שטר למזיחיהן.
דליתא בגמרא פ"ק דמגילה דף ג'
וא"כ שפ"י הוא קמן ומזיחיהו שהוא יש שטר
למזיחיהו ומזיחיהו אותו וא"ח בשבת.
ורש"י כתב עוד פירוש אחר בשם
ירושלמי מ"שום זימה של עין שהיו
עושין למלך. דהתקן כספ"ז דסוטה.
ומאמנו לא עבדין מטוס דדחיקא
לה עורה: ולא מקדימין. כתב הר"ב
לא מטא זמן חובביהו נמי: ופ"י הר"ב
הקהל קודם זמן חובבו לא אפשר מטוס
זימה [וזמן ההקהל ביום ה'] דחול
המועד [דכהקמ"ח פ"ז דסוטה וע"פ]
ויום שלפניו הוא י"ט דכמו קן א"ח
לעשות זימה] וכן זמן עלי כהנים
א"ח להקדים מפני חבירו שהוא מספיק דל"ח לו להכנס בתחומו
ע"כ. ומגילה ודל"ח א"ח להקריב קודם החב דמל"ח חגיגה שייכא
חס אין חג. ומ"ה הר"ב וט"ז מטוס דלקדומו כו'. בגמרא.
וטעמא דלמטרך לכך מטוס דמכוון דמ"ו בתמוז הובקעה העיר גמלא דהיי זמן העניית בכל אלו הימים הקודמים לט"ז. ועוד
הא כתיבין במ"ב פ"ד דתענית דבז' חבז נכנכו גוים להיכל וכו': בותרין כו' ומתנות לאביונים. ר"ל כי מי שנתן
באותם הימים ר"ל יום י"ח וי"ג ומתנות לאביונים יאל ידי חובבו הרמב"ם. אבל משלוח מנות אינו אלא בזמן סעודה דמנות
מירי דמיכל הוא והר"ף הביא ירושלמי דסעודה פורים לא מקדימין. [וכמ"ה הר"ב במשנה דלעיל]: ד' אלא קריאת המגילה.
כלומר שאם עשאה בראשון לא יא. רש"י וטעמה בגמ' דמסקח גאולת פורים לגאולת פסח עדיף. ובירוש' דריש שקלים דמשמיעין
על השקלים נמי איכא זימיהו עין צפירות הר"ב דריש שקלים. אבל למסקנת הבבלי דמסקין דחסורי מחסרה וה"ק אין בין
י"ד של אדר כו' ולא מיירי בכל החדש לא קשיא דלא תני לה. ומ"ה צב"י ס"ה הרפ"ח בדין הפרשיות דלא כמסקנא שבגמרא. מלאתי לו
בתשובה סוף בדין הדין שחבירי. שתיקן זה ע"פ המסקנא: ומתנות לאביונים. וה"ה משלוח מנות דליתנהו אלא בשני. אפ"פ שהמקדימין
לקרות טחין מתנות לאביונים ביום קריאתהו ואין טולחים מנת. שאי חסם דלא עבדי סעודה. אר"ן: ה' אין בין יו"ט לשבת.
ע"ן

למחר שהרי יש לה השלומין כל יו'. וכן הקהל את העם שהיה
המלך קורא בספר משנה חורה וכל העם חייבין ללמד ולהכיר
את עפס דכתיב (דברים ל"ב) האלסים והגסים והטף ובשבת
אי אפשר דווחין אותו למחר: ולא מקדימין: דלכתו לא מטי
זמן חובביהו וחסמה בלב דלקדומו
פורעטתה לא מקדימין: ד' אין בין

הקהל (כ"ב). מאדרין ולא מקדימין. אף על פי
שאמרו מקדימין ולא מאדרין (כ"ג). בותרין
בהספד ובתעניות (כ"ד) ומתנות לאביונים (כ"ה).
אמר רבי יהודה אימתיו (כ"ו) מקום שנכנסין
בשני ובחמישי. אבל מקום שאין נכנסין
לא בשני ולא בחמישי. אין קורין אותה
אלא בזמנה: ד' קראו את המגילה באדר
הראשון. ונתעברה השנה. קורין אותה
באדר שני. אין בין אדר הראשון. לאדר
השני (כ"ז). אלא קריאת המגילה ומתנות
לאביונים (כ"ח): ה' אין בין יום טוב לשבת.
אלא אוכל נפש בלבד (כ"ט). אין בין שבת
ליום הבהורים (ל). אלא שזה ודונו בירי
בשבת ומותרים צו"ט אפ"פ שאינם טורח אוכל נפש כגון משילין
פירות דרך חרובה צו"ט. אבל לא בשבת: שזה ודונו בירי
הדם

אדר ראשון לאדר שני וכו'. ה"ק
אין בין יו"ד וט"ו של אדר ראשון
ליו"ד וט"ו של אדר שני. אלא מקרה
מגילה ומתנות לאביונים. הא לענין
הספד ותענית זה וזה שוין: ה' אין
בין יו"ט לשבת אלא אוכל נפש
בלבד. מחז"ל צ"ש היא (גיט"פ י"ג)
דלמרי אין מזיחיהו את הקטן ולא את
הגולה ולא את הס"ח לרשות הרבים
כיון שאין בהם טורח אוכל נפש.
ואין קן הלכה אלא כדברי בית הלל
דלמרי ממוך שהותרה הגולה לטורח
החילה הותרה נמי שלא לטורח החילה
ואיכא נמי מיני אחרינהו שאסורים
בשבת ומותרים צו"ט אפ"פ שאינם טורח אוכל נפש כגון משילין
פירות דרך חרובה צו"ט. אבל לא בשבת: שזה ודונו בירי
הדם

שנויי נוסחאות
אע"פ. כתיב פני
ואינו כן (ולא מאדרין).
הקרי' מתק מלות אלו.
ורש"י דלמ"ב לאביונים. דב"ח
ובמתנות... שנכנסין.
מ"ב שנכנסין בו וכן
כמסוך. (ד"ל) בשני (ולא)
בחמישי. כתיב ה' וי'
וכי"ל יתיב וכן יתיב
כתיב. (אין) קורין אותה
(אלא) בזמנה. כתיב
וכמ"ב כ"ר לתיב.
ד' ונתעברה השנה.
כתיב נתעברה. (ואתה)
באדר שני. כתיב לתיב.
מ"ב וכי"ל וכי"ל. אין
וכמ"ב. רש"י. אין
בין כתיב שוין. קריאת
המגילה. ככל הכי
וכמ"ב קראו מגילה.
כתיב קריאת. ד' ונתעברה
מגילה בלבד. ה' אין
בין כתיב ה' ודונו.

תוספות חדשים
ד' תו"ם ד' אל א
קריאת המגילה כו' עדיף
מל"ל אל זה לא שנת
רק לכתלה. ואלה דגמ'
הוא עוד מדכתב לקיים
כו' לפרש כתיב עני'
על לתיבה. ומל"ל כתיב
כתיב יק שנת עדיף
שנות. וגם לישא דגמ' אל
ש לפרש כן דלמרי ולי
כתיב כתיב ה' דיקרא
גראונו ובני א"ב ק' לטי
למחל לשה לא כתיב כתיב
ולא לתיבין אהר קרא אלא
למחל לה. (ממחז"ל)
זל"ל. וע"ן ז' דלמ'
ע"ו וקראו הפשוט ומגיל'
גראונו לדין לקרות כתיב

ראשון לציון
ג' תו"ם ד' ה' ולא מקדימין
כו' ופרש ר"ן ט' עין
ויס"מ:

תוספות רעק"א
ואת ה' בחז"ל ר"ח
והקד"ל. מ"ס ב"מ.
והרמב"ם סוף הלכות
תענית כ' העם לפני
תקיעת חצו"ת
והתחינה שאינו דוחים
את שבת. ושניהו איתא
בירושלמי הו"ב בב"מ
שם: ה' במשנה (אוח ז)
אין בין יו"ט לשבת.
קשה ל' למ"ש הכי'
שימן רב"ז ובהנחה ש"ע
ע"ו

יבין תפארת ישראל בועז

(בב) ביום ה' דחומ"ם שלאחר השמיטה, המך היה קורא על זימה
צביומ"ק כל משנה תורה (כפ"י דטוטה). וכשהל בשבת, אי אפשר,
מפני צנין הזימה הריח, שאי אפשר לעשותה אחרית, כדי שלא יהא
דוחק בצנין נשים שנכנה סם הזימה. ועוד מפני התקיעות שתקעו
קודם התחלת הקריאה (ירושלמי ספ'): (בג) בקריאת המגילה: (בד) ביום
הקדמון: (בה) מותרים לחק או אף שאינו צומנו. ר"ל אפ"כ אם
כתנו ואו מתנות לאביונים נפתרו מלחם בצפורים. אבל שלוח מנות
אינו רק בצפורים: (בו) בני ערבים מקדימין: (בז) ה"ק אין בין יו"ד
וע"ו שצוה ליו"ד וע"ו שצוה: (בח) וה"ה שלוח מנות אלא רבותא
קמ"ל אף דמספיד ע"ו, וכ"ש שלוח מנות דאפשר להחליף עם חבירו.
הא להספד ותענית שוין בלחוסר: (כא) וזה לב"ש. אבל קי"ל ככ"ה.
דמתוך שאתה לטורח וכו' (ש"י גי"ט סי' י"ג) (ב) (ל) בדבר
ששין

אור גדול

ואמרו הגאון וע"ל הנה שם על הגליון ה"ל. מעשרה עד מאה
כן נראה שה' גירסת הראב"ד בפ"א דה"ל מגילה ה"ה והוא כש"ם
דיןן מנהדרין פ"ו ב'. עכ"ל. ולענ"ד ה"י נראה דאמרי דגירסת
הראב"ד ויתת סמאה עד עשרה דבר ר"ם כו' ונתחלפה תיבת
ממאה להמדיסטים לחיבת סמאה. ולפ"י א"ש דבין בדברי ר"ם
ובין בדברי ר"י דאמר שם סמאה ועד רובו של שבט הרישש
דהיינו מאה הוא בכלל והספא עד עשרה בדברי ר"ם ועד רובו של שבט
בדברי ר"י אינו בכלל. רק ר"ם למעלה למטה חייב ור"י מלפטה
למעלה חייב. וא"ש.

מגילה נקראת פרק א מגילה

אדם. שבת יש בה מיתת ב"ד. אין בין המודר הנאה. אין מודר הנאה ממודר מאכל אלא דריסת הרגל שמודר הנאה אסור לו ליכנס בתוך שלו ומודר מאכל מותר: וכלים שאין עושין בהן אוכל נפש. מותר להשליטן למודר מאכל. ודוקא במקום שאין משכירין כיוצא

בזה אכל במקום שמשכירין כיוצא בזה אסור דכל הנאה המביאה לידי מאכל שאם לא הנגשו זה מחוסר זה שיהי פרוטה הנאה מאכל הוא שהרי ראויה אותה פרוטה לקטת זה מאכל: גדר. האומר הרי עלי עולה. ולאחר זמן הפרישה ואחזקה חייב באתרויה: גדרה. האומר הרי זו עולה ואחזקה אינו חייב באתרויה שהרי לא קבלה עליו. אבל לענין כל תאחר זה וזה שוין דכתיב (דברים כ"ג) כאשר נדרת לה' אלהיך נדבה אשר דברת בפך.

הרי נדר ונדבה אמרים בענין: וְשָׂתִי רְאוּיָהּ. בין ביום א'. בין בשני ימים רנופים. וכן ג' ראויה בין ביום א' בין בג' ימים רנופים. או ב' ביום א' ואל' לחמר: אלא קרבן. שזו הרוחה ב' ראויה אינו טעון קרבן. אבל לענין לעשות משכב ומושב אב הטומאה והאפילו לא נגע בהן. וספירת ז' משפסוק מוזבו שרריך למנות ז' נקיים קודם שיטבול. זה וזה שמים: אין בין מצורע מוסגר. שטעון הסגר כדכתיב (ויקרא י"ג) והסגירו הכהן שבעת ימים: למצורע מוחלט. שטמאו הכהן לגמרי: אלא פריעה ופריחה. הא לענין שלוח וטומאה. זה וזה שוין: אין בין שהור מתוך הסגר לשהור מתוך החלט אלא תגלחת וצפרים. דגני תגלחת וצפרים כתיב (שם י"ד) והנה נרפא נגע הנרע מן החרע. יא לא מוסגר שזרעו חלויה צימים. שאפילו נרפא לריך להיות מוסגר שבעה ימים. אבל לענין טהרה במקום. זה וזה שוין. דבטהור מתוך הסגר נמי כתיב (שם י"ג) וכבס בגדיו וטהר. והע"ג דליכא נמי קרבנות אשם ולוג שמן. מיהו הכא ביום טהרתו ורפואתו הוא דקתני ולא איירי בקרבנות. שהן בשמיני: נכתבין

הכא מתו או נגנבו: אלא שהגדרים חייב באתרויה. הקשו בתוספת והאיכה נדרר אינו זה מן המעשר [כדתן בסוף פ"ז דמנחות] וגדבה זה מן המעשר דגבי מעשר כתיב (דברים כ"ו) וזבחת שלמים וי"ל דהכא איירי בקרבנות שהופרשו כבר. ובריש פ"ז דכ"ק [ספג] תירלו עוד דמשנה זו שטיה במסכת קנים גבי עולה העוף ועולה כיון שאין זה אכילת אדם. נדבה נמי הוין זה מן המעשר כדריש בספרי בפרשת עשר תעשר: שהגדרים חייב באתרויה. דכתיב (ויקרא א') ונרלה לו לכפר עליו אימתי נרלה לו נדרו לכשיכפר בכן. אבל מקמי כפרה לא נרלה. ובאיזה קרבן אמרתי לך באתרויה שעלו שהטעינו עליו שאמר עלי דמאן דטעין אכתיפיה דמי גמרא: ונדבות אינו חייב באתרויה. כתב הר"ב אבל לענין כל תאחר שוין דכתיב כאשר נדרת וכו' בפרשת כי תדור וגו' לא תאחר וגו' בסדר כי תלא: וְאִין בֵּין זֶה וְזֶה ע"י ב"פ וסוף פ"ב דזבים: מוחלט. פי' הר"ב שטמאו הכהן לגמרי הרגום ללמיתות לחלוטין. הרמב"ם: פריעה ופריחה. בגדיו יהיו פרומים ורשאו יהיה פרוט בסוף פ' תזריע. וצמורע מוחלט כתיב.

וכה"ג שני במשנה ה' פ"ק דכלים. ומיהו נראה דהוא הדין לענין הרמב"ם פ"ג מהל' טומאות לרעה אבל לענין טמא וטמא קרא שוים הם. דבת"כ מרבה מטמא טמא לכל המטמאים. לא המלוצרים בלבד. וז"ש הוהו' פרק קמח דמועד קטן דף ז' דבימי חלוטו לריך פריעה ופריחה וטמא טמא יקרא. לפיכך בגמרא. מדכתיב כל ימי נרבות מוסגר לשלוח. ומצינו לכל טומאות שהיא כמו כן מטמא צביאה לאהלה. דממשבו לטומאות צביאה ילפינן ליה. כמ"ש הר"ב במ"ז פי"ג דנגעים וז"ל כ"ש שאר טומאות דאם נתרבה לצביאה שהיא חומרה יתירא. כ"ש לשאר טומאות

שוין צמ"ב פ"ה דצביאה: וזה זוטו בכרת. פי' עיקר חומר זוטו בכרת. ומיהו אם התרו בו ולקה צידי אדם פטור. כדתנן בסוף מכות כל חייבי כריתות [שלקו ופטרו] כו'. גמרא: וְ וכלים שאין [עושין] בהן אוכל נפש. כתב הר"ב ודוקא במקום שמשכירים כו' דכל הנאה המביאה כו' הנאה מאכל הוא. בריש פ"ד דגדרים כתב והוא הדירו הנאה המביאה לידי מאכל. ושם הפרש בס"ד: גדר. פירש הר"ב האומר הרי עלי עולה הכי תנן בריש קנים. ופסוט דהוא הדין לשאר דברים שאין בהן מוצה. וז"ל הרמב"ם בפ"ד מהלכות משעב הקרבנות עולה או שלמים או מנחה. ומ"ש הר"ב ונאחזה. במשנה [א' פ"ק] דקנים. מתו או נגנבו. ובגמרא דהכא גרסינן נמי או אכדו וצבסד המשנה שזירושלמי גרס אלא שהגדרים חייב באתרויה.

הכא מתו או נגנבו: אלא שהגדרים חייב באתרויה. הקשו בתוספת והאיכה נדרר אינו זה מן המעשר [כדתן בסוף פ"ז דמנחות] וגדבה זה מן המעשר דגבי מעשר כתיב (דברים כ"ו) וזבחת שלמים וי"ל דהכא איירי בקרבנות שהופרשו כבר. ובריש פ"ז דכ"ק [ספג] תירלו עוד דמשנה זו שטיה במסכת קנים גבי עולה העוף ועולה כיון שאין זה אכילת אדם. נדבה נמי הוין זה מן המעשר כדריש בספרי בפרשת עשר תעשר: שהגדרים חייב באתרויה. דכתיב (ויקרא א') ונרלה לו לכפר עליו אימתי נרלה לו נדרו לכשיכפר בכן. אבל מקמי כפרה לא נרלה. ובאיזה קרבן אמרתי לך באתרויה שעלו שהטעינו עליו שאמר עלי דמאן דטעין אכתיפיה דמי גמרא: ונדבות אינו חייב באתרויה. כתב הר"ב אבל לענין כל תאחר שוין דכתיב כאשר נדרת וכו' בפרשת כי תדור וגו' לא תאחר וגו' בסדר כי תלא: וְאִין בֵּין זֶה וְזֶה ע"י ב"פ וסוף פ"ב דזבים: מוחלט. פי' הר"ב שטמאו הכהן לגמרי הרגום ללמיתות לחלוטין. הרמב"ם: פריעה ופריחה. בגדיו יהיו פרומים ורשאו יהיה פרוט בסוף פ' תזריע. וצמורע מוחלט כתיב.

וכה"ג שני במשנה ה' פ"ק דכלים. ומיהו נראה דהוא הדין לענין הרמב"ם פ"ג מהל' טומאות לרעה אבל לענין טמא וטמא קרא שוים הם. דבת"כ מרבה מטמא טמא לכל המטמאים. לא המלוצרים בלבד. וז"ש הוהו' פרק קמח דמועד קטן דף ז' דבימי חלוטו לריך פריעה ופריחה וטמא טמא יקרא. לפיכך בגמרא. מדכתיב כל ימי נרבות מוסגר לשלוח. ומצינו לכל טומאות שהיא כמו כן מטמא צביאה לאהלה. דממשבו לטומאות צביאה ילפינן ליה. כמ"ש הר"ב במ"ז פי"ג דנגעים וז"ל כ"ש שאר טומאות דאם נתרבה לצביאה שהיא חומרה יתירא. כ"ש לשאר טומאות

תוספת רע"א

שם ש"ג בשם שבולת לקח דמין אדם מעוה על שביחת בהמתו ביום. וכן הרמב"ן בהלכות שו"ת אדם כי היל' דליבא ביום יאסור שביחת עבדו. הויבא בב' סי' תקכ"ו א"כ אסאי לא חשיב בכתיב דבין ימ' לשבת שביחת בהמתו ועבדו: שם וזאת הן וזה דוננו בכרת. הא לענין השלומים זה וזה שוים דמתי' רבי נחמיא בן הקנה היא ויה"כ בשבת לענין קל"ב. גמרא: וְאוֹת מִן כְּתוּב ד"ח וכתבוצע שרעתי חלו' בגומו ולא בימים:

לקוטים

וְשִׁמְשֵׁת אֶלֶּא פְּרִיעָה ופריעה. כתב ח"ט אבל לענין וטמא טמא יקרא שוים כן כו'. וז"ל הכהן פ"ק דמ"ק דבימי חלוטו לריך פריעה ופריחה וטמא טמא יקרא לפוס ריבועא ככתב עכ"ל. ומצינו כבודו לא כן הוא. אך בדיוק נקטו כן כנראה שם והאמת אשם' ואיני י"ל הוא דלא דק ביה. דס' לרבי

יבין תפארת ישראל בועז

דחלש פומיה. לפע"ג אף דכל אינו בין דוקא [כ"ק ד"ס ב']. עכ"פ היינו דוקא בהך דשוין [כתענית ד"ג]. תלע דל"ג גס בין יו"ב לשבת איכא ס' עטיים. ולרפרס אינו עירוב והואלה לוי"כ [כבריות ד"ד א']:

שסנייהן שוין זו צאיסור: לא בשבת. בעשה מלאכה במיוד חייב סקילה: (ב' צו"כ: לג) מיהו בזהרו בו למלקות והלקוהו. פטור מכרת: (לד) שלמודר הנאה אסורים, ולמודר מאכל מותרים. מיהו צאומר הנאה המביאה לידי מאכלך, אסור עליו והוא במקום שמשכירין אהן, אסור בשנין, מדרלוין לבוא עליו מאכל [י"ד ר"ח א']:

למה שאמר הרי עלי בהמה זו לקרבן: (לו) שאמר הרי בהמה זו לקרבן, (לו) נגנבו או נגנבו לו חטא שוה, ורואה ג' חייב. הא למשכב ומושב שטושה, שיהי אב הטומאה אף שלא נגע בהן הזב, וכ"כ לענין שילטרכו ז' נקיים לטהרתן, שיהיין שוין: (מא) כשטעון הסגר: (מב) כשטמאו הכהן כבר: (נג) רישא דקרא נקט, דבמחלט כתיב בגדיו יהיו פרומים ורשאו יהיה פרוט, ועל שפס יעשה וטמא טמא יקרא. ומכונן פטור מוסגר. והע"ג דכל הטמאין לריכיס לפרסס טומאתן [מ"ק ד"ה א']. מלודרע מוסגר שמוצדל לכפר אדם א"כ. מיהו לשלוח חוץ למחנה, וס' דד יסב, ובצואו צביה טימא כל אשר צביה, להקן שיהיין שוין. [והא דנקט לכו תנא שלא סכד שמוכו בקרא, פריעה קודם לפריעה. וז"ל מאס דכל מקום שזכר בתורה פריעה ופריחה יחד בהן, נזכר פריעה קודם לפריעה, וכשהוא בלאו, נזכר פריעה קודם לפריעה. והכי כשמוכר בהן, קאמר לא זו נגנבו כ"א גם נגוסו לריך להראות א"ע ושם כ"א פ"ג]. והע"ד ע"פ הדגך, מדזכרים תמיד דרך לא זו אף זו, ולהכי כשמוכר בהן, קאמר לא זו נגנבו כ"א גם נגוסו לריך להראות א"ע ואפילו

מגילה הנקראת פרק א מגילה

טומאות: ח ספרים. הורה נביאים וכתובים. רש"י. ועיין ר"פ ללקמן: **אלא שהספרים כו'.** הו' לתופין בניגין ולעמא חו' הדיס זה וזה שויס. גמרא. [ועיין במשנה ה' פ"ד דמסכת ידים]: **אינן נכתבות אלא אשורית.** פירש"י לשון הקדש ועממא בגמ'. דבדפילין ומוזוזת כתיב (דברים

ח נכתבין בכל לשון. בכתב של כל אומה ובלשון של כל אומה: אין נכתבין אלא יונית, וטעמא דשרי ספרים צויתא יותר משאר לבנות דלמך קרא (גמרא ש"י) יפה הלויים ליה וישכון בארץ ישראל ויהי לך שון יפה כלומר הלשון היפה שכל בני יפת ישכון בארץ ישראל. ואין לך לשון יפה שכל בני יפת כלשון יוני. והלכה כרשב"ג. מיהו בזמן הזה כבר אבד ארית לשון יוני ושחבט. לפיכך אין סתבין ספרים בזמן הזה אלא נכתב הקדש ובלשון הקדש: **ב מורובה בבגדים.** מהני טעמא דבית שני. ואף בבית ראשון מן יאשיהו ואילך שנגזרה לוחית של שמן המטהה צימוי. ולא היו מהני גדולים אלא בלבושה הבגדים בלבד: **פר הבא על [כל] המצות.** כהן משום שהורה היה בדבר שזוהו קרא **ו' טעם כהוראה מביא פר כדכתיב (ויקרא ד') ואם**

שנויי נבוכדנאצר

(במשכיל) וצפריים) והסלף ויהי וכו' כפי' לה. וכו' נבבלו וניוולוי. ח (אין) נכתבות (אלא) אשורית. נבבלו וניוולוי אין נכתבין ב' כתיב כל נכתבים אשורית ולהלך. אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יונית. כתיב ח' אף שאר ספרים; נבבלו אף ספרים לא התירו. וכו' כתיב כ' (וכס). אלא בלשון יונית) ועי' רע"ב. **ב בגדים.** נבבלו וניוולוי כתיב ח' וכו' נבבלו וניוולוי המשמש וכו' כתיב וכו' נבבלו וניוולוי שישמש.

וצפריים: ח אין בין ספריםיה לתפילין ומוזוזת. אלא שהספרים נכתבין בכל לשון. ותפילין ומוזוזת אינן נכתבות אלא אשורית. רבן שמעון בן גמליאל אומר. אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יונית. המשהה. למרובה בגדים. אלא פר הבא על כל המצות. אין בין כהן משום בשמן המשהה. למרובה בגדים. אלא פר הבא על כל המצות. אין בין כהן משום לכהן שעבר. אלא פר יום הכפורים. ועשירית האפית. ו אין בין במה גדולה לבמה

הכהן המשיח: כהן גדול שארע בו פסול ומיטו אחר המחוץ ועבר פסולו וחזר לעבודתו. והעבירו הבא תחתיו. והרהטין קריו משמש והשי עבר: אלא פר יוה"כ. שאל להביא סחים. וכן עשירית פהר דברים זה וזה שוין. חס בא להקטיר לולעבוד שום עבודה. **מ' משמש בשמנה בגדים.** ומזהירים על הבחולה. ומזהירים על האלמנה. ומקריבין חונני: ו אין בין במה גדולה. בשעת היחר הבמות מיירי. במה גדולה היא במת לצור שיחה בטוב וגבועין: לבמה קטנה. של כל יומי ויחיד שכל אחד היה עושה במה לעלמו

כו'. אע"פ שמזבח הנחשת של משה רבינו ע"ה היה חס. הכתיב במלכים ח' ג'. וילך המלך גבעונה לבזוח חס כי היה הנחשת הגדולה האפיה חביתו כהן גדול שכל יום שאל להביא סחים. הו' לכל משמש בשמנה בגדים. ומזהירים על הבחולה. ומזהירים על האלמנה. ומקריבין חונני: ו אין בין במה גדולה. בשעת היחר הבמות מיירי. במה גדולה היא במת לצור שיחה בטוב וגבועין: לבמה קטנה. של כל יומי ויחיד שכל אחד היה עושה במה לעלמו

תוספת הדישים

ח הר"ב ד"ה פר הכה
כו' כדכתיב וכו' חס הכהן
הנחשה

לקוטים

אין המוסגר לכן. והלא כל עיקר שההירוי כתוב לה

תוספת רע"א

ח במשנה נאות יו אין בין ספרים. ד ע"ה המבין במלחמות פ"ק במוניא דסוכה פ"ה שנה דה"ת בעיא ע"ב ד"ה לשמה ובתפילין ומוזוזת לא בעיא עיבור לשמה והא דלא הטיב לה הכה במתניתין משום דחומרי תפילין ומוזוזת קא השיב אבל לא קוליה עיי"ש. ובשבת ד' ע"ט ע"ב הקשו תוספות דאמאי לא השיב דה"ת כשר על גויל משאכ בתפילין ומוזוזת. ותירצו דלא היו מחד טעמא אלא משום שנה דינו בקלה עיי"ש נתיקין בתוס' מנהות ק"ב ע"א ד"ה תפילין) ולי ק"ש אמאי לא הטיב דבס"ת כשר ככותב שלא כסדרן ע"כ בתפילין ומוזוזת

יבין תפארת ישראל בועז

ואבילות. וכשמדבר בלאו קאמר חיפכא לא זו בגופו כ"ל גם כנגדיו אכור לשררות חבילות וכו'. ולכתי תנא דין דלא אחא לאשמעין דמחלט לרין פרוסר, דתבז הדך הוא. אלא כד"ל דגם מוסגר לרין פרוס"ל דקאמר כה"ס, הכתי נמי סקדוס פריעס לפריעה דלא זו פריעס אלא גם פריעס ח'ל' ומס"ל מוכרי כמנהג תגלחת קודם לפריעס דתגלחת הוא דבר שנגופו והרול נמי לא זו חף זו: **(מד)** וכו' דאחס ולוג שמן איס במוסגר שנתרפא, רק דבקרבות לא קמייורי. אבל להטביל במקוה וכו' מיס חיים טיבין שוין: **(מה)** ח"ל: **(מו)** אפילו בכתב חו' לשון אומה אחרת: **(מז)** כהב ולשון הקודש: **(מח)** מדהוא לשון יפה. הו' לתפין בניגין ועיטמאו הדיס **(ע"י פ"א דשנת גויס ו')** טיבין שוין **(ג)**. מיהו הליונא טעמא לשון יונית היטן בדתלעקטא שוים, ולהכי חוין ס"ה נכתבת רק בכתב ולשון אשורית **(רמב"ם פ"א מתפילין):** **(מט)** דמשיאשו המלך ואילך, נגזו שמן המשחה, שנטעשה רק ע"י משרע"ה, ושכז לא נמשח שום כה"ג, רק מלכז בח' בגדים ועוד **(כגלו יומא):** **(נ)** דרק כה"ג המשוח, חס הורה היתר באיסור כרת, ועשה כהוראתו מביא פר. משא"כ מרובה בגדים מביא רק כשזז לתטלת כשאר הדיוט. הו' לאחר דברים שוין: **(נא)** ר"ל כהן גדול כש נטעמא סמוך ליו"כ והקימו אחר לשנת תחתי צו"כ, כשחזר ראשון לעבודתו, הראשון שחזר לעבודתו נקרא משמש, מחתיין בצוקר ומחתיין בערב. הו' לשאר דיני כה"ג טיבין שוין. והפילו כה"ג שפסל ע"י מוס קבוע, כל דיני כה"ג עליו **(כסוכות ד"י ז'):**

(ג) כתב הרמב"ן במלחמות טוכה פ"א צנויף דקוסה ישנה, דס"ה צני עיבוד לשמה, משא"כ תפילין ומוזוזת. והו' דלא חגי לה כהא, דחומרי דתפילין ומוזוזת חגי ולא קוליהו. וחוס' **[שבת ט"ט ז']** הקשו ליה דה"ת שר אנול משא"כ תומ"ו. ותנא דלאו מהך טעמא, ליה דיו בקלף זה בדוכוסטס. ומר"ל אפולדרי **[במסכת מדר' קנזי פ"ז]** הקשו, ליהב דס"ה כשר כתיבה שלא כסדרן. וח"י דלא חבז רק הנהרה לעין. אמנם לפי הירוינו היל' מהוריים כל הקטיות היל', בחדא מתחא, דלא חסיב רק מה ששוין בן, כחומר מלאכה שאסור ביו"כ כשכתב, רק שזז דזונו וכו', משא"כ כל הכהו איתנה נחלף ולא תבירעה כלל: **(ד)** כי רבינו אמר' זוק"ל ח"ל במה גדולה, ר"ל מוז וגנעון דסס יקריבין רק קרבנות לצור הקבועים לזמן ולא חשאת ואח"כ. ו"ל ד"ע משוס דחין סס רק משכן ולא חרון הקודש ולוחות, דממדבר הביא ח"ה"ל לגלג. ומסס לשילה. וכשנתרצ צימו עלי, בא לצוב. וכשנתרצ ע"י שאול המע"ה, בא לגבעון, ומסס הביאנו שלמה המע"ה לירושלים **[סו' מ' ג' ש' ג']**. אבל חרון הקודש ולוחות חזר מפלתיס לקרית יערס, ומסס למנהול ציון, ומסס לירושלים **[כרע"י פ"ו דסוכה דל"ג ז']**, וחחוס קי"ש. ואילוק מבית שני דנ"כ חכר חרון הקודש כספ"א דיומא, ח"ה"ל הקרינו כלל. חסס ככר מתקדם המקוס מוזמן מקדש ראשון עכ"ל:

(נב) עבר: **(גב)** שהנה"ג מקריבו צו"כ: **(גד)** במת לצור שהיה צנוב וגבועין קודם שנכנה המקדש **(ד):** **נמת**

אור גדול

ח במשנה א"ל א פר יו"ה"ס טו' עיין ברע"ב. ובחורע"ק (אות יא). ובחוס' הקשו לשם לי' האי טעמא דתפילין בקודש תיפוק לי' דכיון דראוי לכהן גדול אי לאו משום איבה א"כ אינו יכול לשמש כר' בנדים דהו"ל מחוסר בגדים וחירצו דכה"ג מתמנה כהה ומתלק כהה. ועיין במ"ה דלשני ע"ה מהוריות. ויש להעיר עוד מכריות **(ו' ב' ז' א')** נבי המך בשמן המשחה דר"ס מחיב ככהן גדול משום דהשתא רויס יונהו, הא משכהת דליתלק כהה ויתמנה שנית וא"כ הו' לכאורה כבת כהן שנשאת לישראל יעו"ש

ברש"י וע"כ דא"ל לחסלק. אמנם באמת אינו ראה כלל. דא"כ קשיא בכהן דעלמא אמאי הייב כיון דאפשר שימשהויה לכה"ג איכ לאו זר הוא. וע"כ דו"א דמשה"ה אינו מעייל בלוס דע"ג בעת זר הוא. ובעת המשיחה שנים חדשות בא לכאן וכאן ולהבא ואינו מעייל למפרע כלום, רק הא דבכר נמשח ושפיר קאמר שם ואודו לפעמייהו, אבל הא דאפשר לימשה אינו בלוס דאינו דומה לבת בהן דחתם עריין יש בהן קה"ג ולמפרע הקדושה בה משא"כ הכהן דאינו אלא סכאן ולהבא ולא למפרע והו' שנים חדשות וכנ"ל:

דכ"י דוקא כסדרן כדקיי"ל בא"ח ס"ו ל"ב וביר"ד ס"ו רפ"ה וצ"ע. אה"ו מצאתי בתשובת מוה"ר יוסף קצבי ס"ו ב' דהקשה כן מהר"י אפרנרי ומה דרצח לחלק שם דלא חשיב רק דבר הנראה לעין אחר כתיבה מהותו זה נסתר מרבינו הרמב"ן הנ"ל: **[אות יא]** בהרע"ב ד"ה פ"ר. ועשה פהוראמו. אבל לא מיירי בשר העלם דבר של צבור דכתיב ביה הבהן המשיח יחשא דהא מרבי' בת"כ דאפילו כהן הדיום יכול להביאו וכ"ש מרובה בנדים; תוס'. ועי' ביוסא דף נ"ז ע"א תוס' ד"ה אני ראינו וכו' דקת רוב"א דאף פר הבא על כל המצות דשל צבור דוקא הבהן המשיח מקריבו ורעת הר"י שם כדעת תוס' בסוגיין הנ"ל: **[אות יב]** בהרע"ב ד"ה כהן המשמש. הראשון קרוי משמש. ואפי' בשעה שמשמש האחר תחתיו בא הפר ככה"ג הקבוע שחזר לעבודתו. אלא דנקט לכהן שעבר דאפילו בזה ליכא חילוק רק לענין פר יו"כ ועשירית האפית ע"כ לשאר דברים שוים. תוס': **[אות יג]** הרע"ב ד"ה א"ל פר, משמש בשמונה בנדים ואין הלכה כן בדסונוא מוקפין מתני' בר"ם אבל רבי יוס' ס"ל שני אינו

לא

ולא שובלין ולא מזין... קטורה...

ולא שובלין ולא מזין. כתב הר"ב הוקשה טבילה להזהר. דבסיפא דהוה כתיב ורחץ במים וה"ל לזב וזבה. רש"י. וכתיב הר"ב ודוקא כטובל בשביעי כו' אבל משעבר יום ז' מותר לטבול זבילה ודפירש"י והרמב"ם והיינו דתנן בסוף פרה אכל הוא עלמנו טובל זבילה. ופירש שם הר"ב והרמב"ם דהיינו כששהה ההואה ולא היה צו' רשאי לטבול זבילה ולהיות חמ"כ ביום. אבל הטובל בשביעי כמלאתו מזה תחלה וחמ"כ טובל ואין מזין אלא ביום דתתן תתן. וגמלא בלא יטבול

יולא שובלין... רש"י... וכו'...

ולא שובלין ולא מזין. דכתיב בהזהר. והזה הטורח על הטמא ביום השלישי וציוס השביעי והוקשה טבילה להזהר ודוקא כטובל צו' אמרינן דאין טובלין אלא ביום. ולא אמרינן מששטיכה בתחילת שביעי ראוי לטבול. אט"ג דלילה תחלת היום הוא. אבל משעבר יום ז' מותר לטבול זבילה: שומרת יום כנגד יום. צי"א ימים שבין נדה לנדה. אם ראתה יום א' שומרת יום מתחתו וטובלת. צארתו יום עלמו משתקן החמה: משעלה עמוד השחר כשר.

שנויי גוסהאות... ואלא מיהו... תוספת רעק"א

עליו אין הגשמה אלא על אביו לחנוכו והיה דבן מברך לאביו היינו בן גדול והוא דמוקמינן פ"ג דברכות וב"ב ח"ט שיעורא דרבנן היינו פ"ג שום אשה מברכת בעלה ולא זכ חינדיין הא בברכות שם אמרינן ולשמיהו קפון בר חיובא הוא אלא דאכל שיעורא דרבנן. ולהתמבין הא בקפון לא מהני אף שאכל אביו שיעורא דרבנן ומיירי דק בבין גדול ואיך אמרינן קפון בר חיובא הוא ועצ"ל: [אות כ'] במשנה ולא טובלין ולא מזין. בתוספות ופיר"ח דב' טבילות היה א' לפני הואה לקבל הואה ואוחז היה בליה וא' אחר הואה והיו במטא וכו' וב"ט ק' הבא באיהו טבילה מיירי וכו' ואי מיירי באיתה שלאהר הואה וכו' וקשה לי דמה הכרויה להחיות הדת חובב ב' טבילות דהיינו דאתר הואה בעי' טבילה בעצמותה ולא בששופו דטבילה א' היה ביום הז' שנתרת שומרתו כמו שפא שרץ וזב וזב דצידיים טבילה ביום האהרן דשומתו ביום דוקא ה"ג שפא מת. וטבילה זו הברורה בירו אם לעשותו ביום הז' קודם ההואה ואוי בני כטבילה זו דעולת לשמיהו לקבלת הואה ולשטרחה שומתו אבל אם אינו רוצה ביום הז' לטבול עד אחר ההואה פ"ג צריך טבילה קודם הואה לטבולת ההואה ואי אור גדול

ג"כ אלא ביום דקודם להזהר אינו יכול לטבול כשההואה ביום הז'. וקשה אלישנה דמתני' דתנן טבילה קודם להזהר. והא הכא איירינן כשהטבילה אחר ההואה דוקא. והרמב"ם צ"ל "צ"ל צפ"ו" מהלכות פרה כתב אין מזין ואין טובלין אלא ביום. ובהשגות [כתב] זממנה מפרש על טבילת הארוב צמים. וכתיב הכסף משנה

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

דמשעלה עמוד השחר אקרי יום. דכתיב בספר עזרא (נחמיה ד') ולאחננו עושים במלאכה [עו' למטלות השחר ועד לזאת הבוכבים וכתיב בתריה והיה לנו הילולה משמח והיום מלאכה. ולא אמרו עד הנן החמה אלא כדי לללח מספק לילה לפי שאין הכל בקיאין כשיעלה עמוד

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

תוספת רעק"א... ואלא מיהו... תוספת רעק"א

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

אור גדול... ואלא מיהו... תוספת רעק"א

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

ולא שובלין... רש"י... וכו'...

ולקשר הלבים ואברים. מותר תמיד של בין הערבים. דכתיב צבו (ויקרא ו') היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה: זה הכלל דבר שמצותו ביום כשר כל היום. לאחוי סדור שתי צדדי לבונה שמתניס על לחם הפנים: ודבר שמצותו בלילה כשר כל הלילה. לאחוי חכמת פסחים שכשר כל הלילה ולא אמרו חכמים עד חלות אלא כתיב להחיק את האדם מן העזרה: ואיבריכוסו. זה הכלל. דבר שמצותו ביום. כשר כל היום. דבר שמצותו בלילה. כשר כל הלילה. חלבים: זה הכלל דבר שמצותו ביום. כתב הר"ב לאחוי סידור שתי צדדי לבונה וכו' גמרא. וכרבי יוסי דמשנה ז' פ"א דמנחות. וס"ה לסידור הלחם וכהן החס. אלא גמ' נקט צדדי לבונה שהיא נקשרת על המזבח ומתיר את הלחם: שביצורתו ביום. פ"י ביום סתם אכל המידן ופסחים כשר פירש בן הכוזב שעה מיוחדת. הר"ן: דבר שמצותו בלילה ט'. כתב הר"ב לאחוי חכמת פסחים וכו'. עיין מ"ס בזה במשנה ט' פרק בתרא דפסחים. בס"ד:

ולקשרת המצורע. מ"י פ"ט
הוא שחלה נכנס ה"ג כפי
שמן זית וכו' וכו': וכל הלילה
כשר. פ"י פ"ג מנחות פ"ג ע"א:
לקצירת העומר. מ"י פ"ג
מ"ג מתיין ומצופין ה"ג פ"ג
מ"ג ק"ס: ולקשרת הלבים
מ"י פ"ד מ"ג מ"ג מ"ג מ"ג מ"ג
מ"ג פ"ג מ"ג מ"ג מ"ג מ"ג מ"ג
הכלל. מ"י פ"ג כ"ג ע"ב:
עניני נוסחאות
ן כה הלילה כשר. כ"י
ה כל הלילה כולה.
לקצירת העומר. כ"י
לקצור את העומר
ולמפרת העומר. וכו' וכו'.
ולקשרת הלבים
ואיבריכוסו. כ"י
ולקשרת: כ"י
להקשרת: כ"י
להקשרת: כ"י
ואיבריכוסו ולכלילת פסחים
והנה עניני ד"ס הוא
(ד"ס) דבר שמצותו ביום
דבר שמצותו בלילה.
דמשנה וכו' וכו' וכו'.
ודבר שמצותו. כ"י
ושמצותו. כ"י וכו' וכו'.
כ"י כ"י כל דבר. כל
דבר.

התוספת ד"ק
ד"ה: שיה פסולה בנשים
ובהו' קדושין שם כתבו
דמחשבות ואילך מירי
בכהנימוחתי"ש שהעתיק
לדרי תוס' ולא הרגיש
דחוק מירי דבריהם
דחבא: ון במשנה [אות
כה] ולקשרת הלבים.
הא דלא קתני ג"כ להרשע
הרשע משום דבשום פסע
לא היו רגילים לתרום
קורם אשמורת הראשונה
תסתם מ"ק דיומא ד' כ'
ע"ב ואינו מבין דבריהם
הקדושים. הא בפשיטות
י"ל דקחשון רק מה
דמצותו בלילה דיקא
בזה השמיטת דכל
הלילה כשר לכך. אבל
הרמב"ם הרשן הוא אף
לכתחלה מרמזים מקרות
הגבר דהוא בע ס"ד
השחר כמ"ש הרמב"ם
מ"ב מהלכות המידים
ומסמכים ואין מצותו
דוקא בלילה. שוב
ראיתי דהתוספות פ"ב
דיומא דכ"ז ע"ב כד"ה
אובא שכתב להדיא
דתרומת הרשן דוקא
בלילה ע"י ש'
אור גדול
ן במשנה זה הכלל כו'.
עיין ברע"ב ובח"י
והנה כהא דקאמר בגמ'
דדבר שמצותו ביום כ'
של סמלק וכול להיות כ"כ
כל הלילה לאחוי הכרת ש
לכך נראה דלא מרבה זה
כ"י מלוגתא ואשמעינן בזה
אלא ע"כ דהכי מרבינו
חידוש גדול לכך תני לה כלשון זה הכלל. ועתה א"ש הכל קאמר ב'
דסידור בויתין כשר כל היום אף דמסלק הישנה שחרית מ"מ א"ש לסדר מיר
להסתין מלסלק הישנה על ערבית אלא כשר כל היום ויכול לסלק שחרית. וגם כל הקשיות הנ"ל א"ש. ועדיין צ"ע בזה דנראה דלא יסבול זה ככ"מ. וצ"ע:

וכולין ומין זמן קטע, וגם אח"כ כערין]: (מט) לאחוי חכמת פסח.
ורק מדרבנן חכמת מחלטה [כרית נכרות] [אלא נקט לאחוי חכמת נדה
ויולדת מעמאל דאמנן כתי' מ"ת. מש"כ ענינה נדה ויולדת גם אח"כ כשרה.
ושאלנו מהו משה מארן נ"י דלמה לא נקט ק"ס. ונ"ל משום דקיי"ל
[א"ח לנ"ה] דלחילו קרא אחר עלות השחר קודם כן חתמה י"א. והא דלא
תנא מנילה דלחר עלוסי' לא י"א [כדמג"א רתסי']. היינו מדעיקר מצותו
ביום. והא דלא תני תפלת ערבית. י"ל דמדקיי"ל [א"ח לנ"ה] שהיא רשות]:

וכולין ומין זמן קטע, וגם אח"כ כערין]: (מט) לאחוי חכמת פסח.
ורק מדרבנן חכמת מחלטה [כרית נכרות] [אלא נקט לאחוי חכמת נדה
ויולדת מעמאל דאמנן כתי' מ"ת. מש"כ ענינה נדה ויולדת גם אח"כ כשרה.
ושאלנו מהו משה מארן נ"י דלמה לא נקט ק"ס. ונ"ל משום דקיי"ל
[א"ח לנ"ה] דלחילו קרא אחר עלות השחר קודם כן חתמה י"א. והא דלא
תנא מנילה דלחר עלוסי' לא י"א [כדמג"א רתסי']. היינו מדעיקר מצותו
ביום. והא דלא תני תפלת ערבית. י"ל דמדקיי"ל [א"ח לנ"ה] שהיא רשות]:

יכין תפארת ישראל יכין

לקרבנות טריכוס ק: (מו) צב' פריס: (מו) של קרבנות היום:
מ"ה לאחוי סידור לחם הפנים וכו' צדיקן שמינהין ענינן. אכל המיד
ופסח, כשר פירש בן הכתיב שעה מיוחדת, ומה"ש לא קסה גמי אהך
כ"ל מק"ס של שחרית דלוינה כשרה כל היום. י"ל דלא תני רק הק
שלא קבע להן תורה זמן, אלא ק"ס כתיב בקימך דהיינו בשעה שגמי
אדם קמיס. [ולא נקט לאחוי סך דמשנה ד'. דלא רשע תנא למקט רק
סך דשעכר יוסט בעלו או אוחן דלון זמן קטע כלל היום. מש"כ מלון

הלכתא גבירתא. כללא דפרק ב'

פרק ב' מ"א ב'. צריך לקרות כל המנילה סחך כתב, מש"כ על
מה דלא יצא, ובדיעבד אם השמיס הסודר באמצע תיבות
באינו ענין שלם, אפילו עד הציה וקראם על פה יצא, מש"כ בהשמיס
תחלתה או סופה אפילו עמומה, או באמצע יותר מחציה, ואפילו כתיבות
אלא שהן משומשות ואין לשומן ניכר דפסילה. קראה מירובין דהיינו
שפסק בה ושחה ואח"כ חזר למקום שפסק אפילו כשהיה כדי לגמור כולה
יצא, ואפילו סח כתיבים, מיהו גוערין במי שסח, מיהא השומע ססה וכן
כך לא שמי' לא יצא, אפילו תיבה אחת, אבל כשמע ולא כיון יצא
והקרא למפרע, וכן בקרא סמוך אחד ורלל הב' וקרא הג' והור וקרא הב'
לא יצא וצריך לקרא מסמוך הב' ואילך כסדר. וככתובה תרגום או כלשון
אחרת מלשונות העכו"ם לא יצא י"ח, אלא המכור אוחו הלשון בלבד
וככתובה ככתב עברי וקראה ד"ם ארמיט לארם, דהיי ע"ס לא יצא הקרא
והשומע, ובידע אשורית אינו יוצא בלע"ו [וי"א שיוצא] ויש למחות
בקוראים לנשים בלע"ו אפילו כתיבה בלע"ו. ומתמנים דקרי ליה ועני
ולא ידע להדורי סברא אע"י דהשומע בן לא יצא, בקראה מתמנים הואיל
ולא נדרם יצא. היתה כתיבה כולה לפני ומעתיק ממנה וקרא. וכתיבה
וכן במניה או דורשה שקורא סמוך במנילה שלמה ודורשה, כיון לבו
לצאת י"ח יצא ואומר לחפסי ברשה בענינים אחרים. וצריך לבין הקרא
להוציא השומע וכן השומע צריך לבין לצאת, ובש"ש מסתמא דעתו על
כל השומעים אפילו דאחורי בהב"נ. אע"י דאין לחי' באיחוח כתב
כתובה כיכל רק לקרות באוחו כתב, כמ"ס צריכה שתהיה כתיבה בדיו ועני
על הניול או קלף כספר תורה ובריו שחור ומתקיים, ובמי פעמים
וקנגתום גמי [כשרה סח שאין בן כשאר מיני צבעונים דפסולה, וצריכה
שרמט בתורה וולמנ"א ולבוש די בשיטה ראשונה ולח"צ בכל הקשורות]
ולרמ"א צריכה ג"כ עיבוד לשמה, וכן לענין היקף גייל וחפורת התת"ן
ותלית התת"ן וקופ"ן ושלא יהיה הרגל נוגע בגג וצורת האותיות ושיחיו
השיטות שות ושכתב מהכתב ולכל דבר דינה כס"ת ובדיעבד אין לפסול

כשר כל היום לאחוי סידור ומילוק בויתין וכרבי זמי. כבר הקשה הג' ר"א לאנדא בהנהגות דהא גם לרבנן דמסחו של ססר בצד פסחו של ססלק וכול להיות כ"כ
דיום ואתאי סתני' גם כרבנן. ובאמת הוא תמוה לכאורה סאד. גם הקשו כאן המפרשים הרבה. עיין במ"א דמאזי לא קאמר בהא דכשר כל הלילה לאחוי הכרת ש
צייאת מצרים וכן לאחוי תרומת הרשן, וגם ביום לאחוי דין גם הצ"ח ריש ברכות הקשה דמאזי לא קאמר לנאכלין ליום ולילה ע"י"ש. לכך נראה דלא מרבה זה
הכלל אלא דבר דאינו משום כ"כ דאית ב"י מלוגתא כ"כ דאית ב"י מלוגתא כ"כ דאית ב"י מלוגתא כ"כ דאית ב"י מלוגתא כ"כ דאית ב"י מלוגתא כ"כ דאית ב"י מלוגתא כ"כ
חידוש גדול לכך תני לה כלשון זה הכלל. ועתה א"ש הכל קאמר ב'
דסידור בויתין כשר כל היום אף דמסלק הישנה שחרית מ"מ א"ש לסדר מיר
להסתין מלסלק הישנה על ערבית אלא כשר כל היום ויכול לסלק שחרית. וגם כל הקשיות הנ"ל א"ש. ועדיין צ"ע בזה דנראה דלא יסבול זה ככ"מ. וצ"ע:

וכולין ומין זמן קטע, וגם אח"כ כערין]: (מט) לאחוי חכמת פסח.
ורק מדרבנן חכמת מחלטה [כרית נכרות] [אלא נקט לאחוי חכמת נדה
ויולדת מעמאל דאמנן כתי' מ"ת. מש"כ ענינה נדה ויולדת גם אח"כ כשרה.
ושאלנו מהו משה מארן נ"י דלמה לא נקט ק"ס. ונ"ל משום דקיי"ל
[א"ח לנ"ה] דלחילו קרא אחר עלות השחר קודם כן חתמה י"א. והא דלא
תנא מנילה דלחר עלוסי' לא י"א [כדמג"א רתסי']. היינו מדעיקר מצותו
ביום. והא דלא תני תפלת ערבית. י"ל דמדקיי"ל [א"ח לנ"ה] שהיא רשות]:

בני העיר פרק ג מגילה

פ"ג א בני העיר כ"ט
 ט"ז ב יב"ה לוקחין
 ט"ח כ"ח ח"ה כ"ח
 ט"ט א"ח כ"ח כ"ח
 י"א א"ח כ"ח כ"ח
 י"ב א"ח כ"ח כ"ח
 י"ג א"ח כ"ח כ"ח
 י"ד א"ח כ"ח כ"ח
 י"ה א"ח כ"ח כ"ח
 י"ו א"ח כ"ח כ"ח
 י"ז א"ח כ"ח כ"ח
 י"ח א"ח כ"ח כ"ח
 י"ט א"ח כ"ח כ"ח
 כ"א א"ח כ"ח כ"ח
 כ"ב א"ח כ"ח כ"ח
 כ"ג א"ח כ"ח כ"ח
 כ"ד א"ח כ"ח כ"ח
 כ"ה א"ח כ"ח כ"ח
 כ"ו א"ח כ"ח כ"ח
 כ"ז א"ח כ"ח כ"ח
 כ"ח א"ח כ"ח כ"ח
 כ"ט א"ח כ"ח כ"ח

פרק ג א בני העיר שמכרו רחובה כו'. כל דאידי דתינו קריאת המגילה ראה רבינו לקדוש לסדר עמסה קריאת ספר תורה שגם הוא מתקנת נביאים כמ"ס בר"פ דלקמן כס"ד. ולפי שקריאתם בלבוש ובציננים הנכנסת ראה לסדר חמלה קדושה ב"ה ודיניה והתחיל ברחוב שגם בה מתפללין. ומלמטה למעלה קהיבו דמעלין בקדש וכו'.

פרק ג א בני העיר רחובה של עיר יש בה קדושה שמתפללין בה בזה ענינים וחכמים פליגי על סמך מחמתין ואמרי רחובה של עיר אין בה ממש קדושה. הואיל ואין מתפללין בה אלא באקראי בעלמא והלכה כחכמים: בית הכנסת לוקחים תיבה. ודוקא בית הכנסת דכפרים הוא דמטו מזבני לה. אבל ב"ה דכפרים כיון דמעלמא קא אתו לה הויא דרביים ולא מטו מזבני לה: ספרים. נביאים וכתובים: אבל אם מכרו תורה לא יקחו ספרים. דמעלין בקדש ואין מורדין: וכן במותריהן. מכרו ספרים ולקחו ממקלט הדמים תורה. לא יקחו מן המותר דבר שקדושתו פחותה. ולא נאמרו כל הדברים הללו אלא כשלא מכרו שבעה טובי העיר במעמד אנשי העיר. אבל אם מכרו שבעה טובי העיר במעמד אנשי העיר. אפילו לקטע בדמיו' שער לשמות מותר. ודוקא בשל כפרים כדלמרינן

פרק ג א בני העיר שמכרו רחובה של עיר לוקחין בדמיו בית הכנסתא. בית הכנסת לוקחין תיבה. תיבה לוקחין משפחות. משפחות לוקחין ספרים. ספרים לוקחים תורה. אבל אם מכרו תורה לא יקחו ספרים. ספרים לא יקחו משפחות. משפחות לא יקחו בית הכנסת. בית הכנסת לא יקחו את הרחוב. וכן במותריהן. אין מוכרין את של רבים ליהוד. מפני שמורדין אותו מקדושתו. דברירבי יהודה. אמרו לו אם בן אף לא מעיר גדולה לעיר קטנה: ב אין מוכרין בית הכנסת

רבים נעשה חמורה קדושה ואין יכולין למכרה. כך הסכמת הפוסקים: תיבה מקום שמיניחין בו ס"ת. שאלו קורין ארון. והוא קדוש יותר מבה"ה. הר"ן: במשפחות. משפחות ס"ת דקדישי טפי. הר"ן: ספרים. פי' הר"ב נביאים וכתובים. וכו' הר"ן וכתב דמשמע דנביאים וכתובים כי הדדי נינהו. והא דמקדים בפסוקי זכרונות כו' כתובים לנביאים משום סדרא דגברי כו' ולא מעליותא כלל זה על זה ע"כ. וזכר כתבתי בזה במשנה ו' פ"ד דר"ה: אבל אם מכרו תורה לא יקחו ספרים. וכתב כמ"מ פי"א מהלכות תפלה דלהרמב"ם רישא דמתני' דוקא. דכל מידי דלאפשר לעלויה מעלין ואין לוקחין בדמיו דבר הטהור לו. אבל אם עברו ומכרו תורה כיון דה"ל לעלויה יקחו בדמיו ס"ת אחר. אבל לא יורידוהו לקטע בו ספרים. ואידי דנקא אס מכרו תורה לא יקחו ספרים בגרוש. נקט הכי בצולתו. והא"ל דבשוין נמי אכור ודמשמע רישא דמתני' כ"כ כמ"מ. וקשיא לי שאל"כ כתב [הרמב"ם] בני הכפר שרנו למכור ב"ה שלהן. או לבנות בדמיה בזה"ל אחרת. או לקטע בדמיה תיבה או ס"ת לריבין להטות וכו'. ע"כ. והרי שהתיר בנשים. וז"ל במכירת ס"ת שלוקחים ס"ת אחרת שאין שם קדושה למעלה וכו' היינו לפי שבזכר דודאי עדיף לקטע קדושה עלויה. אבל בשורת הדין רשאי לקטע בנשים כמו כן ולפי זה אתי שפיר דאע"ג דכופא דוקא לא קטעה רישא בנשים משום דמ"מ עדיף טפי להעלות מלהטות. וראיה לדברי. שהרי הטור העתיק הרישא וז"ל ואפ"ה העתיק הרישא דנקא בעלויה. אלא דהיינו טעמא לפי דמ"מ הכי עדיף להעלות בקדוש. אע"פ שעל פי הדין רשאי לקטע כיוצא בזה: לא יקחו ספרים. כתב הר"ב דמעלין בקדש כו' משנה ד' ריש פ"ו דשקלים. ושם מפורש: אם כן אף לא מעיר גדולה כו'. ות"ק מעיקרא קרישא השתא נמי קדישא מרביס ליהוד ליכא קדושה. שאין אומרים דבר שבקדושה בפחות מעשרה. ורובן חי איכא למיחש כהאי גוונא נמי איכא למיחש. משום ברוב עם הדרת מלך. ולא משכחת מזירה בבית הכנסת. גמרא: אש

שנוי נוסחאות
 פ"ג א בני העיר טו.
 הפקת היה נא בכל
 האסיות ופמט"כ י"מ
 זי וכ"א וכמט"כ קודם
 הפקת הקרא שומד. ועיי'
 מו"ט. בדמיו בית
 הכנסת כו'. משני"ר
 בדמיה. ולפי טעמו כי
 רחוב לו זכר הוא; כ"כ
 ..בית כנסת בית כנסת
 לוקחין תיבה. כ"כ
 א' לוקחין בדמיו.
 לוקחין ספרים. כ"כ
 בכל מקום: כמט"כ יקחו.
 וזכר הן גם כה"ל.
 (אב"א עם מכרו) תורה.
 כ"כ לא יתא ומלגא אם
 יתא כ"כ א' וזי וכ"כ.
 לא יקחו. כ"כ א' לא
 יקחו בהן בכל המטה.
 (את) של רבים. כ"כ
 וכ"כ משל רבים והמלגא
 את יתא גם כ"כ א' וזי
 וכ"כ. אהו.
 מקדושתו. כ"כ א' אהו
 מקדושתו. דברירבי ר'
 יהודה. כ"כ א' וזי וכ"כ
 וכמט"כ ר' מאיר ועיי'
 כמ"מ: ב בית הכנסת
 כ"כ א' ..בכנסת.

תוספת חרשים

פ"ג א ובי"ב כ"ט ט"ן
 ק"ג ס"ג וז"ל
 הנדפס משנה א' אין
 מיקחין את של רבים ליהוד
 כו' דברי רבי יסודה
 ז"ל הע"ה אפטר לגביה
 דברי ר"י הא ר"י מיקל
 במשנה זו שמוכרין לשם
 חר והלוקח יעשה מה
 שירצה:

אור גדול

פ"ג א במשנה אין
 מוכרין כו'. עיי'
 במסכת חרשים שכתב
 ז"ל וכו'. הנה לפי"ש
 ה"ן והר"ה דפולין מו"י
 קתני יע"ש ותישב מה:

י כ י תפארת ישראל י כ י

ד) ר"ל כל סכחוב כל חומש לבדו. וכ"כ ס"ה שיש בו טעות [י"ד
 רפ"ג י"ח, וכ"כ הרמב"ם פי' מס"ת, וז"ל אם לכל מיני דינה רק כחומשין]
 וכן נביאים וכתובים. אמנם ספרים הנדפסים, י"ח דקדושהו ככתב
 [רפ"ג י"ד רפ"א סק"ח, ורפ"ג סק"י. ומנ"א א"ח ל"ב כ"ז, וקניד י"ד,
 ורפ"ד, ורפ"ד ט"ו ו"י. ותשובה מ"ב ס"ג, ותשובה מנחם עזריה ז"ל].
 וי"ח דבשעת הדחק מותר לשמש מטתו בחדר שמוכרים שם ספרים
 הנדפסים [תשובה חו"י ק"ו וקפ"ד] ובאפשר יבסם במשפחה: ה) וכו'
 עוביה במעמד הלבוש, הכל שרי [ק"ג: 1] וכן עמדת לנרד
 קדושה א', וקני וכו' וכו', אסור לשנות המותר לדבר אחר. דאע"ג
 דהמנהג לאו מלתא. היינו לענין שיהיה קדושה במעמד טעמן, אבל
 מלך נדרו, חיוב שיהיה לדבר שהקדישן [פ"ו שם ס"ק ז']. עיי"ל
 דע"פ אסור לשנותו בלי דעה בני העיר [מ"ג סק"ב]. מיהו במכר
 קדושה אחת יש אסורין לקטוע בדמיה קדושה אחרת הטהור לה אף
 שהטו ששכירטו יחזרוה ויש מחירין [שם]: ד) והוא נמי אורח
 מקדושה דכרוז עם הדרת מלך, ולר"י דוקא מהקדש להדויט שייך
 אורח, וכ"כ מקדושה לקדושה אחרת, כביהכ"ג וס"ה, אבל במין
 הקדושה

פ"ג א דעיי' מעלין בקדושה הדמים, וכן ט"ן. מיהו קו"ל דרחוב
 אין בה שום קדושה, אע"ג שמתפללין בה בזה ענינים [כפי"ב
 דענין], אקראי בעלמא הוא [קניד: ב] ר"ל ארון הקודש [או
 בולחן שקורין עליו]. מיהו ארון הכהני בכותל בעין שלנו, י"ח דאין
 לו רק קדושה ביה"כ [קניד ס"א]. וכ"כ כל כלי ביה"כ, וספסליו
 ופרוכת, רק קדושה ביה"כ יש להן [קניד מ"א ט"ו, וקניד ו']. ודוקא
 ביה"כ של כפרים נמכר. אבל של כרכים, כיון שבגנה לנודך רבים
 דאחו לשם מעלמא, אסור למכרה כלל. ואפילו של כפרים, אם לא
 יבטו אחרת תחיה, אסור למכרה [קני"ג ס"ו]. ונקרא כפר, כל
 מקום שאין מתקבלין שם רבים להטהות שם זמן מה, ככיריד
 [מעטסע בל"א] וכדומה [מ"ג שם סק"ג]. מיהו הארנה, אפילו
 של כרכים נמכר בז' טובי העיר במעמד אנשי העיר, ודוקא כשנכניה
 משלחן [שם סק"ו]. וכל שז' טוביה מוכרין בפרסום והקהל שותקין,
 הו"ל כאלו עמדו שם [שם ס"ו]. ובסתריו יסנה לבנות חדשה, מותר
 למכור אבנים ועצים של היסנה כנסתרה אפילו לדבר חיל, אבל רק
 בז' טוביה ובמעמד הלבוש [שם סק"ו: ג] [מעטעלעכטן] של ס"ה:

בשלישית פרה. ט"ו ט"ז
 פס"ט ט"ז פס"י ט"ח פס"יא ט"ט
 פס"י ט"ז פס"יא ט"ח פס"יב י'
 פס"יב י' פס"יג י"א פס"יד י"ב
 פס"יד י"ב פס"טו י"ג פס"טז י"ד
 פס"טז י"ד פס"יז י"ה פס"יח י"ו
 פס"יח י"ו פס"יט י"ז פס"כ י"ח
 פס"כ י"ח פס"כא י"ט פס"כב כ'
 פס"כב כ' פס"כג כ"א פס"כד כ"ב
 פס"כד כ"ב פס"כה כ"ג פס"כו כ"ד
 פס"כו כ"ד פס"כז כ"ה פס"כח כ"ו
 פס"כח כ"ו פס"כט כ"ז פס"ל כ"ח
 פס"ל כ"ח פס"לא כ"ט פס"לב ל'
 פס"לב ל' פס"לד ל"א פס"לז ל"ד
 פס"לז ל"ד פס"לח ל"ה פס"לח ל"ה
 פס"לח ל"ה פס"לח ל"ה פס"לח ל"ה

שנוי נוסחאות
 לכסדרן : כי"ק לסדרן.
 בראשי חדרים כו'.
 במשנת' ובכ"ק וכו' וכו'.
 ל' וכו' ובכ"ק ובכ"ק
 לראשי חדרים וכן ככל
 המנהג בלמדין : במשנת'
 שש השבועות בלמדין
 וישאר כלפניהו : במשנת'
 כלפניהו וכו' : לי ע"ג
 בלמדין :

ראשון לציון
 פ"ג ד' בת"ש ר"ח
 וביום הכפורים
 כו' דפק דלקמן מוכח
 דמטעמי שבת אחר
 הגי' : לכאורה אלא
 לתיק על זה אם המנהג
 שבית אחר הגוי' והטעם
 ההפך : במנהג כפר קודם
 חזיתא המנהג אם כן
 לך יאמר רב בשבת ב"ד
 ע"א י"ט שחל להיות בשבת
 המפטר כנכחי במנהג
 בשבת כו' ע"ג והלא כבר
 נכתב לפניו מקודם המנהג
 ל"ט נמי רב ובכמה דוכתי
 סוף הש"ס רב מתי קמ"ל
 מהני' הוא ע"א וכו' שלא
 יאמר רב לדינא מה שאינו
 כגון והטעם : ברם קושטי
 קמי' כפי שכתבו הוספתי
 בשבת שם ד"ה שאלות
 כו' וקט' לרי' דתנן כ"ג
 דמגילה שבת כו' ואין
 מפתחין נכחי' ר"ח
 כנכחי' דהכל היינו כחובים
 ש"ח מפתחין כחובים
 בשבת במנהג ט' וכו'
 הו"ע ד' במגילה כ"א ע"א
 ע"ה ואין מפתחין כנכחי'.
 ע"ה יס"ל : [א"ה כ"י]
 יס"ל המנהג כדכתי' לא
 מאלו ית' ביאר על הנדפס
 כ"ן רק ששים שם כוה"ל
 א"ר דברי מר"ה הרי"ט
 ז"ל מזה הלקחים :

לקוים
 ד' ת"ש ר"ח בשלישית
 וכו' כשהל ר"ח אחר ב"א
 בשבת וכו' ואין דרך נמי
 הו' נאדר דלקמן דהכח
 ר"ן והא בשל ר"ח אחר
 בשבת והו"ל פורים דכתיב
 בשבת ומקדימין וקורין
 ב"ד ע"ש דכתיב ג' שבתות
 בן פורים ל"ח יוסף
 דהיינו ט"ו כ"ב וכו' .
 ה"ל כשהל ר"ח אחר כ"א
 בשבת והו' פורים דכתיב
 בשבת ואמרי' לעיל כ"ק
 דאז ג"ס העירוהו מקדימין
 וקורין ליום הכניסה ממלא
 שם כזה י"ט שלש שבתות
 בין פורים (דהיינו זמן
 קריאת המגילה) ל"ח יוסף
 וכו' ר"ח כ"ה וכו' הכי
 דכתיב לא הכי' לא הכי'
 קריאת פי פ"ה אדומה
 ח"ק בשבת של"ה פורים
 אלא בשבת של"ה פורים
 וכו'

הבאה אחר ההפסקה קורין בה זכור. הר"ן : בשלישית פרה אדומה. כתב הר"ב וכשהל ר"ח יוסף כשהוא נשבע לה
 שבת שלישית שבת הסמוכה לר"ח יוסף וכו' דכל הו"א לר"ח יוסף
 בשבת איכא שלשה שבתות מפורים לר"ח יוסף עם אותו שבת
 שחל בו ר"ח יוסף שקורין בו פרשת
 החדש והיא שלישית ורביעית להפסקה
 היא. וחלל להיות בתוך השבת קאי.
 ושני בשבת ליתיה בכלל חל להיות
 בתוך השבת דבתוך השבת משמע
 חלוצה שבת שיש חול לפניו ולאחריו.
 מש"א בשני בשבת. וכה"ר יוסף
 בשבת היה ר"ח אחר בשבת. וכן כשהל ר"ח אחר בשבת
 בשבת יהיה פורים בשבת [וכדתנן בפ"ק משנה ב' וכו' פירשהו]
 ואיכא נמי ג' שבתות בין פורים לר"ח יוסף והו' נמי שלישית
 הסמוכה לר"ח יוסף וכמו שאין ו' בשבת בכלל בתוך השבת. הכי נמי אחר בשבת אינו בכלל. [וכן כשהל ר"ח אחר בשבת ויהיה
 פורים בע"ש שאז יהיה ג"כ ג' שבתות בין פורים לר"ח יוסף ויהיה נמי שלישית הסמוכה לר"ח יוסף] וזה שלא פירש בו הר"ב משום
 דכשהל ר"ח אחר בשבת אע"פ שאין קורין אותה בשבת הסמוכה לפורים של מוקפים שאלה שבת של הפסקה שהוא ט"ו באדר הרי הוא פורים למוקפים וקורין פרה בשבת של אחריה ועומא דכדי לסמוך
 כו' מפורש בירושלמי שבאחד בניין הוקם המשכן ובשני בניין נפרשה הפרה מפני שלא היו יכולין לשרוף את הפרה עד שהוקם
 המשכן ובמלאת פרה מאוחרת לר"ח יוסף. אלא שהקדמונה מפני שהיא טהורה של ישראל וכו' שכן אין ראוי להפסיק בין פרה
 להחדש כדי שלא תקדום כל כך מאחר שהיתה ראיה להיות מאוחרת. הר"ן : לכסדרן פי' הר"ב לסדר ההפטרות. טעמא דהפטרות
 כתיב בספר תשבי ברש פטור שמאל כתיב שלטניוכם הרשע מלך יון גזר על ישראל שלא יקראו בחורה צרבים. מה עשו ישראל
 לקחו פרשה א' מנביאים שענינה דומה לענין מ"ס בפרשה של שבת היא. וטעה אף שבטלה הגזירה המנהג הזה אינו בטל.
 ונקראה הפטרה מלשון שני פירוש הר"ב בואוין מפטירין כו' במ"ח פרק בתרא דפסחים : לכל מפסיקין. פירש הר"ב שאין מפטירין
 וכו'. [ע"ה לקמן ב"ד וכו' וכו'. שכן דעת האוכפת. דלרש"י ור"ן לכל מפסיקין מלקרות בענין היום וקורין בענין מועד מעין
 המאורע כו' ומ"ס הר"ב] אלא מעין המאורע. כר"ח שחל בשבת מפטיר והיה מדי הדס בחדשו. ואם יכול זיוס ראשון מאחר חדש.
 וחגכה בשבת שבו מפטירין בנרות דזכריה. ואם הם שני שבתות בשני בנרות שלמה. וכתיב הר"ן אע"ג דנרות דשלמה קדימו.
 אפ"ה עדיפי לן נרות דזכריה משום דנבואת עמיד נינהו ע"כ. ופורים [כגון צדקים] פקדתי את אשר עשה עמלק. צדרייתא
 בגמ' דף ל"א. וכו' בגמרא דף ל' דבתעניות ומעמדות דבשבת ליכא הוי מפסיקין לענין הפרשה. וז"ע להרמב"ם שפירש וכן
 לתעניות ולמעמדות מפטירין מענין תעניות ומעמדות לא מענין שבת אלא מענין שבת אלא מענין שבת אלא מענין שבת אלא מענין שבת
 דרישא הוא שכל אחר ענינו שמפסיקים מאותו סדר שכבר התחילו לקרות אע"ג דמפסיקין דרישא חזרין לסדר כל השנה כולה
 דמכל מקום מפסיקין הן מסדר פרשיות שהתחילו לקרות : בדרגובה וצפורים. אע"ג דמעשה דפורים קודם מעשה דהמנחה הוה ופורים
 מדברי קבלה. ומנהג דברי חכמים. אפ"ה אקדים לתוכה משום דקדים בסדר החדשים. ועוד דקרייתא ימי מנוחה שמהן הן :
 בתעניות. ופרטינן בגמרא דיוון דאיכא קריאה במנהג בתעניות למה יפסיקו בשחרית יקראו בסדר היום בשחרית ומענין התענית
 במנהג. ומכנין דבתעניות לא קרינן בשחרית כלל אלא מעייני במילי דמתא ומהקניניהו. ומש"ה לא אפשר למיקרי בהורה עד
 המנחה. והקדים תעניות למעמדות אע"ג דמעמדות תדירי. מכל מקום אינם אלא בלגשי מעמד בלבד מה שאין כן בתעניות שיש
 בהם השוים בכל הלבד : וביום הכפורים. פירשו החוס' דמייירי במנחת יוה"כ שחל להיות בשבת. ואהא קאמר שמפסיקין מן הסדר
 שחל בלוחו שבת וקורין בפרשת עריות וכן בכל הגי' שאין קורין אלא ג' כגון תעניות ומעמדות ופורים. ולפי מ"ס רש"י
 בפרק ב' דשבת דף כ"ד [ד"ה המפטר] דרגילין הו' להפטר במנהג בשבת. אלא בימי פריסים גזרו שלא לעשות וכו' שנסתלקו
 נסתלקו. ע"כ. יש לפרש דקאי מפסיקין להפטר כתיב. אלא דממכנה ב' [ג' א'] ויפרק דלקמן מוכח דמנחתיו כשתי אחר
 הגזירה. ומ"מ ליכא למימר דמייירי ביוה"כ שחרית שקורין בפ' אחרי מות. דא"כ אמאי נקט יוה"כ אפילו שאר מועדות נמי. ע"כ.
 ומש"ה חני ליה צדק. ואכתי לא ניהא אמאי לא חני שאר מועדות. ובכללן שחרית דיו"כ. לכך נראה דפרש"י והר"ן שכתבו לכל מפסיקין
 אף הכוונות בכלל. [וכתיב הר"ן דמתני' הוי קאמר לכל המועדות מפסיקין שמניחין פרשת היום וקורין בשל יו"ט. וכן לר"ח ולמנוחה
 כו' ומיהו הך הפסקה לאו בחד גוונא הוא דכיו"ט מפסיקין בפרשת וכו'. ואילו כר"ח ומנוחה מפסיקין בהפטרות וכו' ע"כ].
 אלא שמ"ס הר"ן דיוה"כ דקתני אגב גרר' דתענית נקטיה. אע"ג דככלל רישא דמתני' הוא. דקתני לכל מפסיקין דהיינו לכל יו"ט
 כמו שכתבתי. ע"כ. נראה בעיני דאין לנו לריבין לכך אלא כמו שכתבו התוספת דמשום מנחת דיוה"כ נקט ליה. ול"ג עוד לומר

המנ : בשלישית פרה אדומה. להזכיר את ישראל למהר עלמס
 כדי שיעשו פסחיהם בטהרה ואזינו היא שבת שלישית כל שמוכה
 לפורים מאחריה וכשהל ר"ח יוסף כשהוא נשבע לה שבת
 שלישית שבת הסמוכה לר"ח יוסף כשהוא נשבע לה שבת
 מתיס לפסחים : ברביעית החדש
 הזה. ששם פרשת הפסח : לכסדרן.
 לסדר ההפטרות [עוד הגהה] [מפטרין]
 מעין ד' פרשות פרשת שקלים בן
 שבע שנים. פרשת זכור פקדתי את
 אשר עשה לך עמלק. פרשת פרה
 וזרקתי עליכם מים טהורים. פרשת
 החדש בראשון באחד לחדש מלאו ואילך חוזר להפטר מעין פרשת
 היום : לכל מפסיקין. שאין מפטירין מעין הפרשה אלא מעין
 המאורע

החדש בראשון באחד לחדש מלאו ואילך חוזר להפטר מעין פרשת
 היום : לכל מפסיקין. שאין מפטירין מעין הפרשה אלא מעין
 המאורע

(א) כר"ב ע"ד הפטיר וז"ל הפטיר ולפי"ו יש לתקן כר"ב גם להלן. מלאו ואילך חזרין .

יבין תפארת ישראל יבין

המועדות כשחלן בשבת מפסיקין בסדר הקטוב בהפטרות, וקורין
 מעניינו של יוס. ובחלון תוך השבוע צ"ו וכו', מפסיקין בסדר
 קריאת הפרשיות : (ל) כשהל בשבת לפני כר"ב : (א) כשחלן תוך
 השבוע צ"ו וכו', מפסיקין מלקרות פרשת השבוע וקורין מענינו
 של יוס : (ב) כשהל בשבת מפסיקין מלקרות פרשת השבוע וההפטרות
 שלה

זה כדי להזכיר. ענין עמלק קודם למעשה המן שהיה ג"כ עמלקי :
 (ב) ר"ל בשבת שאחר פורים קורין פרשת פרה. וזה כדי להזכיר
 לישראל להטהר לעשות הפסח בזמנו. וי"א דזכור ופרה דאורייתא
 [תפיס'] : (ב) מדהוא סמוך ליוסן. כדי להזכיר על הפסח : (ב) ר"ל
 חזרין לקרות למפטר כסדר הפרשיות המורגל : (ב) ר"ל כל

המאורע: ה' בפרשת מועדות שבתורת כהנים. שור או כשב
או עז. וזימא קמא מיירי. והאידנא נהוג עלמא שקורין ביום
ראשון משט וקחו לכס ומפטירין בפסח גלגל. בשני שור או כשב
ומפטירין בפסח יאשיהו. בשלישי קדש לי כל צבור. ברביעי אס
כסף תלוה. בחמישי פסל לך. בששי
ועשו בני ישראל את הפסח במועדו.

בשביעי שירת הים ומפטירין וידבר
דוד. בח' שהוא יו"ט אחרון של גלויה
קורין כל הבכור ומפטירין עוד היום
בנוב לעמוד. בעלת ביו"ט ראשון
במדרש השלישי ומפטירין במרכבה של
יחזקאל. ביו"ט שני של גלויה קורין כל
הבכור ומפטירין בחבוקוק. בראש השנה
וה' פקד את שרה דבר"ה נפקדה שרה.

ומפטירין בחנה שגם היא נפקדה בר"ה. ביו"ט שני בעקידה ומפטירין
הבן יקר לי אפרים. ביו"ט שבת קורין באחרי מות ומפטירין בה
אמר רס וכנא. במנחה קורין בערות ומפטירין בזונה. בשני ימים
טובים של חג קורין שור או כשב או עז ומפטירין ביו"ט ראשון
הנה יום בא לה' ובו"ט שני ויקהלו אל המלך. ושאר כל ימות החג
קורין בקרבנות החג. כיול יום ג' שהוא יום ראשון של חוה"מ
כהן קורא וזיום השני לוי קורא וזיום השלישי ישראל קורא וזיום
הרביעי. והד' חוזר וקורא וזיום השני וזיום השלישי. וזיום הד'
כהן קורא וזיום השלישי לוי קורא וזיום הרביעי. ישראל קורא
וזיום החמישי. והד' חוזר וקורא וזיום השלישי וזיום הרביעי. וכן
קולם. ביו"ט אחרון של חג כל הבכור ומפטירין ויהי ככלות שלמה.
ולמחר קורין וזאת הכרזה ומפטירין ויהי אחרי מות משה. וזבת
שחל להות בחולו של מועד. בין בפסח. בין בסמט. קוראין ראה
אתה אומר אלי ומפטירין בפסח העלמות הישנות. ובסמט ביום
בא נוג. שמכורה בידעו דתחית המתים עתידה להיות בפסח.
ומלחמות

ל"ח. ומ"ט ומפטירין במרכבה של יחזקאל. על שם שגלה צוסי
יש לו תשלומין כל שבעה כמו שכתב הר"ב בחגיגה. מ"מ קורין בשני.
בצבור. ומתאז טעמא נמי במשנתנו דתקן קורין שבעה שבועות שהוא בכל
אלף יום א'. והר"ן פי' דלהכי קורין שבעה שבועות לפי שהוא במשנה תורה. וכבר קראו בתורה כהנים בפסח [דבחי' שאין יום
שמיני בפסח לא קראו כל הצבור] ולפיכך צבוכות חורין לתורה כהנים כיון שבעלת כבד קראו במשנה תורה. ומ"ט ומפטירין
בחבוקוק שהוא מדבר במתן תורה אלוה מתיומן יבא במתן תורה. רש"י. ומה שכתב ביו"ט שני בעקידה כדי שיזכור לנו עקידת
יחזקאל היום במשפט. רש"י. ומ"ט ומפטירין הבן יקר לי. משום
(ה' כ"ט כתיב ד"ט וד"ק ויש שקתו פוסינן בס. ב' כ"ט א"ט.

דזיב"כ דקמ"ר ר"ל שמרית ומנחה ולפי דיו"כ מקרי שבת שבתון
ואכור בשביית מלאכה כמו יום השבת. ה"א דלא נפסוק בו
מסדרי השבתות ולא הוי בכלל לכל מפסיקין הלך אלטרך למתני
ליה כהדיא. ועוד דיו"כ משונה משאר המועדות שיש בו קריאה
בין בשחרית. בין במנחה. ועוד דה"א
דבשחרית יקראו בסדר השבתות.
ובמנחה יקראו מעין יו"כ. וכלעיל
במעניות: ה' בפסח. כסדרן בפ'
המועדות הכי הני לנו. וכתב הר"ב
ומפטירין בפסח גלגל. ביהוסט. ומ"
בג' קדש לי. וטעמא משום דבשני
אית לן למקרי שור או כשב. משום
דכתיב ציה וכפרתם לכס. ובשני
מתחילין לספור את העומר. ובשביעי

אית לן למקרי ויהי בשלה שבשביעי אמרו ישראל שירה על
הים. והשאר כולן נקראות כסדר כתיבתן בתורה. וכתוב
בהן מעניט של פסח. הר"ן. ומיהו אס יום ג' הוא שבת
של חול המועד. דקורין ראה אתה אומר אלי כדלקמן.
ובכללה הוי פסל לך ישמנה הסדר. וזיום ד' ה' ו' דפסח
שהוא א' ב' ג' בשבת יקראו קדש. אס כסף. ויעשו בני ישראל
את הפסח. תוספת. ומ"ט ומפטירין וידבר דוד שהוא שירה כמושה
ומדבר בה מילית מלרים עלה עשן באפו וגו' וישלח חליו ויפילם
וגו' רש"י. ומ"ט בח' קורין כל הבכור נ"ל משום דכתיב ציה ולא
יראה [את] פני [ה'] ריקס. אלא הבא עולות ריאה ושלמי חגיגה.
ומי שלא חג ביו"ט הראשון חוגג את כל הרגל ותו לא. כדתקובצמנה ו'
פ"ק דחגיגה. [אפיכך] מזהירין העם לחוג עדיין. לפי שאין לו
עוד תשלומין. והאידנא אע"ג דליכא קרבנות מכל מקום עושין זכר
למקדש. ועוד דמי שלא קיים מלות שמהה בחג. יקיימו עד יו.
ועיין עוד לקמן. ומ"ט ומפטירין עוד היום. לפי שמפלהו של הכהן
בלייל פסח ב' [שני] היה. רש"י. וכ"כ במלכים [ב' כ' א'] וישעיה
רביצי רבנות חלפי שחן. ומ"ט ביום שני כל הבכור אע"ג דעלרת
לפי שאח"כ ימי החול הן. ואין העם מתאספים לקרות
בצבור. ומתאז טעמא נמי במשנתנו דתקן קורין שבעה שבועות שהוא בכל
אלף יום א'. והר"ן פי' דלהכי קורין שבעה שבועות לפי שהוא במשנה תורה. וכבר קראו בתורה כהנים בפסח [דבחי' שאין יום
שמיני בפסח לא קראו כל הצבור] ולפיכך צבוכות חורין לתורה כהנים כיון שבעלת כבד קראו במשנה תורה. ומ"ט ומפטירין
בחבוקוק שהוא מדבר במתן תורה אלוה מתיומן יבא במתן תורה. רש"י. ומה שכתב ביו"ט שני בעקידה כדי שיזכור לנו עקידת
יחזקאל היום במשפט. רש"י. ומ"ט ומפטירין הבן יקר לי. משום
(ה' כ"ט כתיב ד"ט וד"ק ויש שקתו פוסינן בס. ב' כ"ט א"ט.

אית לן למקרי ויהי בשלה שבשביעי אמרו ישראל שירה על
הים. והשאר כולן נקראות כסדר כתיבתן בתורה. וכתוב
בהן מעניט של פסח. הר"ן. ומיהו אס יום ג' הוא שבת
של חול המועד. דקורין ראה אתה אומר אלי כדלקמן.
ובכללה הוי פסל לך ישמנה הסדר. וזיום ד' ה' ו' דפסח
שהוא א' ב' ג' בשבת יקראו קדש. אס כסף. ויעשו בני ישראל
את הפסח. תוספת. ומ"ט ומפטירין וידבר דוד שהוא שירה כמושה
ומדבר בה מילית מלרים עלה עשן באפו וגו' וישלח חליו ויפילם
וגו' רש"י. ומ"ט בח' קורין כל הבכור נ"ל משום דכתיב ציה ולא
יראה [את] פני [ה'] ריקס. אלא הבא עולות ריאה ושלמי חגיגה.
ומי שלא חג ביו"ט הראשון חוגג את כל הרגל ותו לא. כדתקובצמנה ו'
פ"ק דחגיגה. [אפיכך] מזהירין העם לחוג עדיין. לפי שאין לו
עוד תשלומין. והאידנא אע"ג דליכא קרבנות מכל מקום עושין זכר
למקדש. ועוד דמי שלא קיים מלות שמהה בחג. יקיימו עד יו.
ועיין עוד לקמן. ומ"ט ומפטירין עוד היום. לפי שמפלהו של הכהן
בלייל פסח ב' [שני] היה. רש"י. וכ"כ במלכים [ב' כ' א'] וישעיה
רביצי רבנות חלפי שחן. ומ"ט ביום שני כל הבכור אע"ג דעלרת
לפי שאח"כ ימי החול הן. ואין העם מתאספים לקרות
בצבור. ומתאז טעמא נמי במשנתנו דתקן קורין שבעה שבועות שהוא בכל
אלף יום א'. והר"ן פי' דלהכי קורין שבעה שבועות לפי שהוא במשנה תורה. וכבר קראו בתורה כהנים בפסח [דבחי' שאין יום
שמיני בפסח לא קראו כל הצבור] ולפיכך צבוכות חורין לתורה כהנים כיון שבעלת כבד קראו במשנה תורה. ומ"ט ומפטירין
בחבוקוק שהוא מדבר במתן תורה אלוה מתיומן יבא במתן תורה. רש"י. ומה שכתב ביו"ט שני בעקידה כדי שיזכור לנו עקידת
יחזקאל היום במשפט. רש"י. ומ"ט ומפטירין הבן יקר לי. משום
(ה' כ"ט כתיב ד"ט וד"ק ויש שקתו פוסינן בס. ב' כ"ט א"ט.

הר"ן
במדבר: (ה) וגידן קורין זה למפטיר. ובס"ח קמא ביום ראשון
בחדש השלישי משום שאו היה מקן תורה. וזיום ב' קורין כל הבכור
מטעם הנ"ל: (ו) ר"ל כל פרשת שור או כשב, שנזכר שם גם בחדש
השביעי. דא"ל דטונת המשנה רק לפרשת בחדש השביעי דברי
אין בו כבדי קריאת חמט קרואים, ואין לדחוק דס"ל הכא דולג או
פוסק. וגידן קורין זה למפטיר. ובס"ח קמא ביום א' וס' פקד
את שרה, דבר"ה נפקדה. וזיום ב' קורין בעקידה, כדי שיזכר לנו
הקב"ה עקידתו. ולכן קורין ב' פרשיות אלו כסדרן בתורה: (ז) זהו
בשחרית, משום שבפרשה זו נזכר עבודת היום, ובשלמה פרים
שפתיו. ובמנחה קורין בפרשת עריות מפני שכל העם מקובלים
או הנשים מקוטפות, שלא יסתכל בהם ויבוא לרדי חטא [כיומא דייס
ב', ק' ג']. ועוד שאין לך חטא שקשה לפרוש ממנו כעריות שירון
הקפו מלשבו, להכי יזכירו להנכשל חומר ענשם שיבז. ומפטירין
ביונה, לומר שאל יתיאש החטא, שהרי בני נטוה נחבקלו אף לאחר
נזר דין: (ח) שור או כשב. וכמו כן ביום השני: (ט) ביום א'
דחמ"ט כהן קורא ביום השני, ולוי ביום השלישי, וישראל ביום
הרביעי, והד' ביום השני וזיום השלישי. וכן בכל יום כהן ולוי
בססוף

יכין תפארת ישראל יכין

שלה וקורין מעניינו של יום. אף שדומה לשאר שבת בענין מלאכה.
ומ"ט בשאר יו"ט: (ג) בא בפסח: (ד) וקיייל לקרות בימי פסח,
משך תורה, קדש צכספא, פסל צמדברא, שלח צוכרה. והוא סי'
דהיינו ביום א' דפסח קורין משט וקחו לכס. צב' שור או כשב או עז כי
יולד. בג' קדש לי כל צבור. ד"א אס כסף תלוה. בה' פסל לך. בו' וידבר
ה' אל משה צמדבר וגו' ויעשו בני ישראל את הפסח. בז' ויהי צשלח בח'
כל הבכור. ועטס קריאה כזו, הוא, משום דבראשון, הוא יום אכילת
הפסח ולא חותיבו ממנו לצוקר, לכן ראוי לקרות פרשתו בתורה.
וזיום ב' שהוא זמן כפירת העומר, קורין פרשת שור או כשב,
דכתיב וספרתם לכס. ובימי ג' ד' ה' ו' קורין מענייני פסח,
כפי סדר כתיבתן בתורה. ובז' טעברו צו בים, קורין ויהי בשלה.
ובח' קורין כבכל אחרון של יו"ט כל הבכור, מדכתיב צה ולא יראה
את פני ה' ריקס, דאז ראוי להזכיר להעם להביא עולות ריאה ושלמי
חגיגה, דאח"כ אי אפשר להביאן. והאידנא נמי עושין זכר למקדש.
מיהו כשחל יום ג' דפסח בשבת, מקדימין לקרות פסל ביום ג',
מדנזכר בו שבת רק מתחילין ען ראה אתה אומר אלי, שלא ללמט
בפסוקים בקריאת שבת. ובימי ד' ה' ו' קורין, קדש, צכספא,

דפס

בני העיר פרקג מגילה

ר"ע מברטנורה

ו בהגהת. ח"א פ"א: ברכות וקוללות. יושבתי ביום כ"ז ח"א. פסחים פ"א ח"א. פ"ז ח"א:

שנויי גוסהאות

ו ויבא עמלק כתיב ב' וכו' ב' בויבא. ואלו נטון וע' לעיל ת"ד. במעמדות. וכו' וכו' ובמעמדות. ב' ת' ע' נ' ו' ת'. ב' ת' ו' ו' ת'. ב' ת' ו' ו' ת'. וקוללות. ב' ת' ו' ו' ת'. וברכות. אין מפטירין ביונה שיש בו משבט אשני כינה ושקבל הקב"ה תשובתו וניחם על הרעה אשר דבר לעשות להם ולא עשה.

עבירה מלויה שנפשו של אדם מחמדתן וילרו תוקפו כ"כ רש"י ולומר וכל מי שנשאל בלחם מהן יזכור ויכלם ויחזור בתשובה. הרמב"ם פרק י"ג מהלכות תפלה. ומ"ש מפטירין ביונה שיש בו משבט אשני כינה ושקבל הקב"ה תשובתו וניחם על הרעה אשר דבר לעשות להם ולא עשה.

הר"ן. ומ"ש ביו"ט בלחרי מות שמדבר בעבודת היום. הר"ן. ומ"ש ומפטיר כי זה אחר דם ונשא שמדבר במדת התשובה הלא זה לום אחרתו רש"י. וכתיב ביה ולקדוש ה' מכובד ודרשין זה יה"כ [שנת קי"ט] ר"ן. ומ"ש במגהת קורין בעריות לפי שהעריות עבירה מלויה שנפשו של אדם מחמדתן וילרו תוקפו כ"כ רש"י ולומר וכל מי שנשאל בלחם מהן יזכור ויכלם ויחזור בתשובה. הרמב"ם פרק י"ג מהלכות תפלה. ומ"ש מפטירין ביונה שיש בו משבט אשני כינה ושקבל הקב"ה תשובתו וניחם על הרעה אשר דבר לעשות להם ולא עשה.

ומלחמות גוג ומגוג בסוכות: ׀ במעמדות במעשה בראשית. כששבל הקרבנות נתקיימו שמים וארץ. וסדר קריאתן מפורש במסכת הענין בפרק אחרון: ברכות וקוללות. ח"א בסוכות. להודיע שכל עסקי החטא בזה פורענות לעולם. ויחזרו בתשובה ויגלו מזרחם: בכורן. בסדר פרשת היום: ואין עולין להם מן החשבון. כשיגיע יום שבת. יחזרו ויקראו מה שקראו בשני ובחמישי ובשבת במגהת. שנאמר

ומ"ש הנה יום זה דכתיב ביה לחוג את חג הסוכות. רש"י. ומ"ש ביו"ט שני ויקהלו על שם חטונת המוצא היתה ביונה אסיפה ובחג הסוכות. רש"י וכמפורש בה. ומ"ש יום ג' שהוא יום ראשון. של חוה"מ אבל ביום השני אין קורין [ב] וביום השני להראות שהוא ספק יום שני. דנגזר הוא לקרות יו"ט בספק חול. רש"י. ומ"ש לוי קורא וביום הג' שאין שוחטין מג' פסוקים לכל אחד ואחד דתתן במשנה ד' פ"ד. ומ"ש והרביעי חוזר וקורא כו'. לפי שהוא עוסק בשביל חולו של מועד [כלתן במשנה ב' פרק דלקמן] לפיכך הוא קורא את ספיקי היום רש"י. ומ"ש ומפטיר ויהי ככלות שלמה. ע"ש ביום השמיני שלח את העם. רש"י. ומ"ש ולמחר ר"ל בגולה. ומ"ש קורין וזאת הצרחה. לפי שהוא כופף כל המועדות מותאין בצרחה משנה רבינו ע"ה שבירך את ישראל. ומפטיר אחרי נתי. לפי שחטמו בפטירתו של משה רבינו ע"ה ומפטירין כמה ע"ה הקב"ה לאחר שנפטר יוהסע הלמדו. הר"ן. ומ"ש קוראין ראה אהיה שיש שם מלות שבת ורגלים וחולו של מועד דכתיב את חג המנוח תשמור ומכאן למדנו איסור מלאכה בשמ"מ. במסכת חגיגה. רש"י: ׀ בהגהת. ח"א: דבמחנה' דלעיל הקדים ר"ח משום דתדיר לפי שלא פרט למועדות אלא נקטיניה בכלל מפסיקין. נחא ליה להחיל בפרטן בר"ח משום דתדיר אבל הכא דפרט לכל המועדות אחד לאחד נקטיניה כסדרן מראשית השנה ועד אחרית השנה. ולא ראה מקום להכניס ר"ח בין הדברים. גם לא החיל בר"ח. לפי שהוא חוזר על הכלל לכל מפסיקין: בנש אים דהוי נמי חוכת המוצא. כ"כ רש"י והר"ן. והטור סימן תרפ"ד כתב על שם מדרש פסיקתא מכוס שנשלם מלאכת המעשה ככ"ה בכסליו. [ואני מלאכי בספר מ' כ' ז' כששכשכו התשמונים ליוניס מלאח המוצא משוקן וסחרו אותו ובנאורו מחדש ומתו אותו ככ"ה בכסליו]: במעמדות. ולעיל הקדים העניות לפי שיש לכל אחד דין קדימה על חבירו דתעניות שוים לכל הצבור כדלעיל ומעמדות הדירי: בתעניות ברכות וקוללות. הרמב"ם כחז' פ"ג מהלכות תפלה בתעניות שגורין אותן הצבור מפני החרות. כגון צלוצה ודבר וכו' וכו' וכו'. אבל בשאר העניות קורין ויחלו הוא במסכת סופרים פט"ז: [ברכות וקוללות. פי' הר"ב. ח"א בחוקותי דלילו של משנה תורה מסקינן בסוגיא דכיון שכן בלבון יחיד ומשה רבינו ע"ה מפי עלמו אחרן [וכרוח הקדש. תוספת] מפסיקין בהן]: אין מפסיקין בקוללות וכו'. בגמרא דאמר קורא (משני) מוסר ה' בני אל תמאס [והמפסיק בהן מראה עצמו עסקה לו לקרות] ח"כ לפי שאין ברכה על הפורענות וכתב הר"ן אילו היה מפסיק היה אותו שבת לקרות חייב לברך על הקוללות. ואע"ג [דתן בסוף ברכות] דחייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה לא דמיא להאיא. דהאיא כעין הדקת דין הוא ע"כ. אלא היכי עביד הקורא בקוללות מתחיל לפניהם ומסיים לאחריהם [ואע"ג דבסוף משנה א' פרק דלקמן תנן הפותח וכו' ולאחריה. אבל כל שאר הקוראים בתורה אין מברכין כלל כדפירש שם הר"ב והרי יש לפניהם ולאחריהם הרבה בפרשה שנמאס שהקוללות אינם נקראים בראשון ולא באחרון ו"ל דמ"מ בתעניות משכחה להו והיינו על המוחס. דאלו הפותח הוא קורא בברכות. ועיין בדבור דלקמן בסמוך. ועי"ל דרך אי נמי לפי שאין ברכה כו' ריש לקיש אמרו. והא' מסקינן בסוגיא דהאידינא נהגו כו'. וכדכתב שם הר"ב. ואיכא למומר דריש לקיש דהאידינא קאמר טעמו ואע"ג דמבמע דאמתיתין קאמר ל"ק הואיל והאידינא כך נהגו. קאמר [מאי] דשייך האידינא. ולא איכנס במאי דאסמיכה אמתני' והראשון כ"ל יוה"ר]: אלא אחד קורא את כולן. וגי' הראשונים [דבתעניות] קורין פרשת ברכות. רש"י: בשני ובחמישי כו'. לפי שקורין כסדרן וחוזרין וקורין ואין עולין מן החשבון הלכך תנן להו בסוף. אבל ח"ל דלעיל. כולו מקרא נפקא דלקמן מודבר משה את מועדי. דהני נמי מקרא דרשין להו פ"ז דב"ק. וילכו שלשת ימים ולא מלאו מים (שמות פ"ו) אין מים אלא תורה שלכו ג' ימים בלא תורה וגלאו. עמדו הנביאים שביניהם ותיקט להם שיהיו קורין בשבת ומפסיקין באחד בשבת וקורין בשני ומפסיקין בג' וד' וקורין בה' ומפסיקין בע"ש כדי שלא יהיו ג' ימים בלא תורה ומשום יושבי חיות. שכל ימות החול עוסקין בסחורה ואין קורין בב' וה' תיקון בגימטריה קריאה יחירה. ע"כ בגמ'. וח"ל דזו אינה אלא אכמכתא ואלו דמתני' דרשה גמורה. שכבר כתב הכסף משנה בפ"ג מהלכות תפלה דגם זו אינה אלא אכמכתא וכדמוכח מדברי הר"ן שאכתוב במשנה ג' פרק דלקמן. ולפי שתיקן התקנה ככ"ה

תוספת רעק"א ׀ [ואת כז] בחי"ם ד"ה אין מפסיקין כתיב וכו' י"ל ד"ם בתעניות משכחה כו'. בכת הח"מ פ"א סמא בירושלמי רבי סימן בשם ריב"ז אין לך מעון ברכה לפניו ולאחריו אלא שירת הים ושירת הירבחות וקוללות שבת"כ ושכש"ש ע"כ. וא"כ ח"כ ל' ב' ל' דהחוקים ומשנתינו עולה יפה בלי נמוס ע"ש:

לקומים

דחה זו במ"ס דמ"מ ג"ז י"ט נמי מה כתיב שקראו בעיניהם הלא לא קרי כיוסעין שהוא תקון גדול שאמר הקב"ה ללכניהם וכו' וכו' דין אחר הו' דלא לתקן כן כפי' ה"ד משום דאמתני' גמ' ה' עקום כתיב ח"א קרי שיהא ע"י ויקבל ויהי חור וקורא (פי' כס' ע"י כו' שאמר לעיל) מתי השא עד ועשה והטעם כמ"ס רש"י לעיל דל"כ אין דבר יזכר לשם פי' שקלס כ"י דלא כתיב שיהא שקראו מעיניהם אלא לר"י לקרות דוק! לשמה וכו' ע"ה הקב"ה דלא כתיב שיהא שקראו מעיניהם של י"ט. ועוד יש להביא ראיה גמורה מדתן במתני' ב"ט ח"א של ח"א קורין בפי' מועדות שבת"כ ושאר כל ימות התנן בירכותו כתיב. ודבר צדור שכלל שאר כל ימות התנן הוא ג"כ י"ט האחרון דלע"ג דהוי רגל. ע"ש ע"ש ע"כ קש"ב מ"מ הרי קרוי י"ט האחרון של חג כמו ששנינו בגמ' מקומות וזה מנייה לעיל דכ"פ דתענית ח"כ ע"מ שם ב"ט האחרון קורין בקרבו ובגמרא אמרין דבי"ט האחרון קורין כל כבודו ואלו אינה דלא קרו ב' פסחים אמאי לא שפיר ענה ממתיקין דתענית מיה דשאר כל ימות התנן בקרבו כתיב ותיב

ומלחמות גוג ומגוג בסוכות: ׀ במעמדות במעשה בראשית. כששבל הקרבנות נתקיימו שמים וארץ. וסדר קריאתן מפורש במסכת הענין בפרק אחרון: ברכות וקוללות. ח"א בסוכות. להודיע שכל עסקי החטא בזה פורענות לעולם. ויחזרו בתשובה ויגלו מזרחם: בכורן. בסדר פרשת היום: ואין עולין להם מן החשבון. כשיגיע יום שבת. יחזרו ויקראו מה שקראו בשני ובחמישי ובשבת במגהת. שנאמר

יבין תפארת ישראל יבין

בספיקא דיומא, וישראל ביום בלחרי, והרביעי חוזר וקורא כל הספיקא של יום ההוא. ובה' דה"מ, שהוא חושבנא רבה, כתיב קורא ביום כ', ולוי ביום ו', וישראל ביום ז', והדי ביום ו' וביום ז' [תפי"ג]. וביום ח' דכוסות שהוא שמיני עשרת, קורין האשכנזים עשר העשר, מדרו זמן המעשרות. ובשמינית תורה קורין וזאת הצרחה, כדי לסיים המועדות עם ברכת משרע"ה לישראל [דין]:

ב) ביום א' כתיב קורא ויהי ביום כלות משה עד סוף הפרשה, ולי ישראל ביום הראשון. ביום ב' כתיב ולי ביום השני, וישראל כל המחרת. וכן בכל יום. ב' כתיב ולי ביום השמיני, וישראל כל השאר, עד כן עשה את המעשרה [תפי"ד]: (בא) ע"י [תענית פ"ד י"ג]: (בב) ח"א בחוקותי עד אחר ההוכחה. ואלו טיהנין לקרות ויחל (ג) ר"ל לא יקראוהו לב' אשכנזים: (גד) גמור של שבת הבה: דכתיב

דבר האבוד מותרת: בי"ט ה'. דכל דפני ליה מלחא מחבריה טפי ליה גברא. הלכך בראשי חדשים ובמועד דליכא קרבן מוסף קורין ד'. יו"ט דליכא בטול מלחא קורין חמשה. ויו"ט דענוט כרה קורין ששה. שבת לחיוב סקילה קורין שבעה: ג אין פורסין על שמע. עשרה שצלו לבית הכנסת

אחר שקראו לצבור את שמע. עומד אחד ואומר קיים וברכו. ובזכרה ראשונה שלפני קריאת שמע. פורסין. לשון פרוסה כלומר חצי דבר. משתי צדדים שלפני ק"ש אומר בזכרה אחת: [ואין] עוברין לפני התיבה. שליח לצבור: ואין נושאין כפיהן. לברך בזכרה כהנים: ואין קורין בתורה. בלצבור. וכל הני אין נעשים פחות מעברה דכתיב ונקדשתי

מפסירין בנביא. הפותח והחותם בתורה מברך. לפנייה. ולאחרייהו. זה הכלל. כל שיש בו מוסף ואינו יום טוב. קורין ארבעה. ביום טוב חמשהו. ביום הכפורים ששהו. בשבת שבעהו. אין פותחין מהן. אבל מוסיפין עליהן. ומפסירין בנביא. הפותח והחותם בתורה. מברך לפנייה ולאחרייהו. ג אין פורסין את שמעיהו. ואין עוברין לפני התיבהו. ואין נושאין את כפיהם. ואין קורין בתורהו. ואין מפסירין בנביאיהו.

מדקאמר ביום המעשה [בשבת ר"ח] מכלל דר"ח לאו יום המעשה הוא: הפותח והחותם כו'. מש"ה סדר חצי לה הכא וכן עוד לקמן דהוה ס"ד דכל דפני מלחא מחבריה מברך לפנייה ולאחרייהו. מש"ה אלמתיך למחתי לכולהו. תוס': זה הכלל. ל"א אחא לאחויי. שאין לנו שיש בו מוסף ואינו יו"ט.

אלא מה שמכר. וסימנא בעלמא יהיב ללא סימא יו"ט וחולו של מועד כי הדדי נינהו אלא נקום האי כללל צידך כל דפני ליה מלחא מחבריה טפי ליה גברא וכו'. גמרא: אבל מוסיפין עליהן. אכולהו קאי דכיון שאכורין במלחא מוסיפין עליהם דליכא למיחש מזום בטול מלחא. ואחרים מפרשים דכתיב דאין פותחין קאי אכולהו. אבל מוסיפין עליהן אשבת קאי בלחוד. אבל בשאר לא כדי שלא להסוות לשבת שהוא עדיף

מינייהו ובשבת דוקא דמוסיפין מזום דליכא יומי דעדיף מיניה ויתיר ממנינא. הר"ן: ג אין פורסין על שמע. כתב הר"ב עשרה שצלו לבית הכנסת לאחר שקראו לצבור את שמע כו'. וכן לשון רש"י ור"ל שהתפללו כל אחד בפני עצמו. וכ"כ הר"ן בשם רש"י. ומ"ש הר"ב ובזכרה ראשונה של קריאת שמע מפני קדושה שבה שאינם רשאים לאומרה ביחוד. וי"א דייחוד רשאי לאומרה שאינה אלא סיפור דברים הי"ך המלאכים מקדשים ולא דמי לקדושה שבי"ח שאומרים נקדש וכו' והכא היינו טעמא דכיון שהשליח לצבור אומר ברכו על כל פנים לריבין לברך שום זכרה שאם לא כן היו נראים כאילו הם כופרים ח"ו שאומר להם לברך ואינם חפצים. ולכן אומרים בזכרה ראשונה של ק"ש. ב"י ס"ט [וצבור ה' המצורך שאומרים אינו אלא ענייה על הזכרה השם. וכענין הא דתני צינמא פ"ג משנה ח' וכן עוגין אחריו בשכמלו. ור"ל על שהכהן גדול הוכיר את השם. ור"ב עדיין לא נתקיים מה שאמר להם הש"ס [צבור] ואנו שאומרים קדושה דיוצר ביחוד. וגם אין אומרים בזכרה ראשונה רק קדיש וברכו. ולא חיישינן שיהא נראה כפוסל ל"ל דהיינו טעמא מזום דהיינו לפרום קודם שיתחיל הש"ס התפלה בקול רם וגמלא שמיד מתחיל השליח לצבור בזכרות השמונה עשרה ולא הוי כפוסל. ואולי המנהיגים בזה רחו כי טוב לנהוג כן מלהרבות בזכרות יולר שכבר ילא צו כל יחיד ויחיד. ומהו הטעם בזה אין לירד לפני התיבה כיון שישמעו מיד מהש"ס ויתרתי נינהו כדלקמן ואין לירד שהפורס הוא שיעבור. [וכדלקמן במ"ד]. ורואה אני בעיני שאם יארע שנמלאו עשרה ביחד שיש להם לומר קדיש וברכו ולעבור לפני התיבה שלא נתבטל דין עובר לפני התיבה כאשר חשב בעל הלבוש אלא כמו שאמרתי דכיון דאומרים קדיש וברכו קודם שמתחיל הש"ס. אין לירד לפני התיבה. וממילא שאם אין ש"ס צורדין. ואפשר שאפילו אם היה לצבור צעיר שהתפללו. ויש עשרה שלא שמעו הפריסה והש"ס בשמונה עשרה שיוכלו לעשות כך למר קדש וברכו ולירד לפני התיבה: ואין עוברין לפני התיבה. כתב הר"ב ש"ס וכפירש רש"י. ולכאורה מכלל ראיה לדם ל"ל לעיל דקדושה דיוצר אור היחיד רשאי לאומרה. דאי לא סימא הכי הכתא דיוצר אור דכתיב סיפור דברים בלבד היא אין אומרים אלא בי קדושה דבשמנה עשרה דבלשון נקדש היא לא כ"ס ולמאי לירך תו למחתי ואין עוברין כו'. אבל הר"ן פי' דואין עוברין קאי נמי אצני אדם שפורסם על שמע. דלאחר שסיימו בזכרה ראשונה דק"ש מתחיל להפלה משמד לפי שיש בה קדושה. והא דאפסוק להו בחרתי אין פורסין ואין עוברין מפרש בירושלמי דאם התחילו לפרום בי' והלכו להם גומר. וקמ"ל דתפלה התחלה בפני עצמה היא ואינו רשאי להתחילה אלא בצערה. ולא תימא אינה אלא גמר. וכחך עוד ולישנא דאין עוברין לפני התיבה היינו מפני שדרכן היה שלא לעבור ש"ל לפני התיבה עד שמגיעין לתפלה: ואין נושאין את כפיהם. דכתיב [ויקרא פ'] ויש אהרן את ידיו אל העם ויברכום וכתיב [במדבר ו'] פה תברכו את בני ישראל. ובני ישראל עשרה מזמנע כדילפינן מונקדשתי בדרך בני ישראל ואע"ג דהואו לויף בגו"ש דרוך חוץ דבר הלמד בגו"ש חוור ומלמד בגו"ש. ומיהו הני מילי טולחו אסמכתא דרבנן גינהו דסדר תפלה גופה דרבנן. הר"ן: ואין קורין בצורה. ואין מפסירין. דתקנתא דרבנן הוא ולא לקטו אלא בלצבור. הר"ן.

ראשון לציון
בר"ב דיה ביי"ט חמשה כו' יו"ט דליכא בטול מלחא כו' גמא' אפ"ה ללכו עשיית מלחא.
תוספת רעק"א
פ"ד ב' [אות בת]
בתו"ש דיה זה הכלל לא אחי לאחויי. עין בתו"ש בפ"ב ס"ג דיבטוח: [אות בת] שם בתו"ש דיה אבל מוסיפין וכו' ואחרים מפרשין וכו' ובשבת דוקא מוסיפין משודליתא וסא עדיף מיניה הר"ן. והמהו לי הא סברא זו נחתר מהבדייתא בדרך ב"ב ע"א רע"ק אומר ביי"ט חמשה וביה"ב שבעה ובשבת ששה אפוסחתין מהואכל מוסיפין. והא עכ"פ קאי ארמטידיה דהיינו שבת וחרי לרע"ק דיוח"ב שפי נברא משבת ואפ"ה מוסיפין בשבת ולא אמרי' דמשו"ל ליה ליה"ב א"ב ה"ה לירין ביי"ט יו"ט. ובע"כ:

אור גדול
פ"ד ב' בתורע"ק את
ב"מ. עין מה שתמה והניח בע"כ. שיהא אפוסחתין דמוסיפין דלית בהו מלאכה וטורח. אבל הני מפרשים שבר"ן סברי טעמא דאין מוסיפין כי היכי דלא לחוי כהני דפני כמבואר בר"ן. ונראה שעמיהו דחוברהו לזה דהר"ן כתב בני שבת במנחה דקורין ג' ואין מפסירין דתקשה משבת. דף ב"ג. דאין מפסירין היינו אי"צ להפסיר אבל אם רצו מפסירין עיי"ש וא"כ קשה כיון דתעמא דאין מוסיפין ואין מפסירין שוה אמאי כמפסירי אם רצו מפסירין ולא חיישינן לשורה צבור וכחוספה אין מוסיפין משום מורה וע"כ דבחווספה לא הפעם משום מורה לבר כרש"י אלא כי היכי דלא לישנו כהני דמפסירי וכו'.

לשון פרוסה, שאינו אומר רק קלח מהמחוייב, והיינו רק זכרה ח' מצי זכרות שלפני הק"ש. וזה, משום שאמר ברכו [להוציא השומע]. לירך שיאמר עכ"פ זכרה ח'. ואין קיי"ל דכני שיעט הקהל על זכרה, ברוך ה' המצורך [עולם ועד], וא"ל שיאמר בזכרה ראשונה. מיהו לפי מנהגינו, עדיף פני שיפרסו על שמע קודם הפלה ש"ן בקול, דהוי נמי הש"ע של הש"ן על אמירת ברכו של הפוסל [פי"ט]: (שו"ת) ל"ל דלכתי נקט לה בפר פורס שמע, דקמ"ל דאפילו הפוסל שמע אין עובר לפני התיבה לומר השמונה עשרה. צפחה מו"ד: (שו"ת) בזכרות כהנים: (יו) בלצבור: (יה) טעם כולו, משום למילי.

זנראה דהנה רש"י פירש טעמא דאין מוסיפין ואין מפסירין משום טורח צבור משום ביטול מלאכה ובשבת במוחה משום דכל היום רגילין לדרוש ולפ"ו בשבת ויו"ט ויו"ט שישא דמוסיפין דלית בהו מלאכה וטורח. אבל הני מפרשים שבר"ן סברי טעמא דאין מוסיפין כי היכי דלא לחוי כהני דפני כמבואר בר"ן. ונראה שעמיהו דחוברהו לזה דהר"ן כתב בני שבת במנחה דקורין ג' ואין מפסירין דתקשה משבת. דף ב"ג. דאין מפסירין היינו אי"צ להפסיר אבל אם רצו מפסירין עיי"ש וא"כ קשה כיון דתעמא דאין מוסיפין ואין מפסירין שוה אמאי כמפסירי אם רצו מפסירין ולא חיישינן לשורה צבור וכחוספה אין מוסיפין משום מורה וע"כ דבחווספה לא הפעם משום מורה לבר כרש"י אלא כי היכי דלא לישנו כהני דמפסירי וכו'.

הקורא עומד פרק ד מגילה

ר"ע מברסגורה

אין עושין... וכו'... וכו'... וכו'...

שנויי נוסחאות... וכו'... וכו'... וכו'...

פ"ד ג בת"מ... וכו'... וכו'... וכו'...

ראשון לציון... וכו'... וכו'... וכו'...

וז"ס דרבנן הייט שאין מדברי הורה שבכח... וכו'... וכו'... וכו'...

שבו יקרים שבו ואומר לפניהם דברים אחרים כשהן יושבין... וכו'... וכו'... וכו'...

והתנים מן המנין... וכו'... וכו'... וכו'... וכו'...

ואין עושין מעמד ומושב... וכו'... וכו'... וכו'...

ואין עושין מעמד ומושב... וכו'... וכו'... וכו'...

ואין עושין מעמד ומושב... וכו'... וכו'... וכו'...

ואין עושין מעמד ומושב... וכו'... וכו'... וכו'...

ואין עושין מעמד ומושב... וכו'... וכו'... וכו'...

ואין עושין מעמד ומושב... וכו'... וכו'... וכו'...

אור גדול... וכו'... וכו'... וכו'...

יבין... וכו'... וכו'... וכו'...

תפארת ישראל... וכו'... וכו'... וכו'...

יבין... וכו'... וכו'... וכו'...

אם אמר דמי עלי שמין אותו כעבד . ועבד אתקם לקרקעות . דכתיב (ויקרא י"ח) והתנחלתם אותם לנשים . וכי היכי דבקרקות בעינן עשרה . וחד מינייהו כסן . הכי נמי באלס : דלא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד . שלא יעשה

מתורגמן שמתרגם על פה : ובגביא שלשה . אסירא ולא אכפת לנאס יעשה דלא נפקא לן הוראה מינייהו : ואם שלשתן שלש פרשיות . כגון כי כה אמר ה' חנם נמכרתם . כי כה אמר ה' מלרים ירד עמי בראשונה . ועתה מה לי פה נאס ה' . הם ג' פרשיות בשלשה מקראות רלופים : מדלגין בגביא . משפחה לפרשה ואפילו מענין לענין : ואין מדלגין בתורה . כגון ענינים . אבל בענין אחד מדלגין כמו שהיה כהן גדול קורא ביום הכפורים פרשת אחרי מות . ומדלגין וקורא אך בעבור : עד שלא יפסיק התורגמן . המדלג בין בתורה בענין

אחד . בין בגביא . ואפילו בצ' ענינים . לא ישהא אלא בכדי שיסלים התורגמן לתרגם . מה שהו' לרין לתרגם . שאין כבוד לצבור לעמוד כס בשתיקה : דהמפטיר בגביא . מי שרגיל להפטיר בגביא . תקנו חכמים שיהא הוא פורס על שבע ברכים : והוא עובר לפני התיבה . להוציא את הרכים בקדושה השם בתפלה האויל וממליא את עלמו להפטיר דהוי דבר שאינו כבודו תקנו לו את ה' לצבורו : ואם היה קטן . שאינו יכול לעבור לפני התיבה . ולא לפרוס על שבע : אביו או רבו . עוזרים לפני התיבה : על ידו . בשבילו : דקטן קורא בתורה . ויש מן הגאונים שאמרו דוקא משליש ואילך : קטן אינו פורס על שמע . לפי שהוא צל להוציא את הרכים ידי חובתן . וכל שאינו חייב בדבר אינו מוילא את הרכים ידי

בא לו . וסדע דהא מהאי טעמא האידיגא אין פורסין כלל ביום טוב . וכי כתיב הר"ב האויל וממליא את עלמו להפטיר שאינו כבודו . בגמרא . ובכח הר"ן כלומר דמוכח דמלתא דאפסוקי בגביא . לא חשבי ליה עלמא ליקרא . מבוס דליהא אפילו בקטן : והוא עובר כו' . מפני שלא היה דרכן לעבור לפני התיבה בק"ש עד שעת התפלה [נקט להו' בתרתי . הר"ן . וכבר כתבתי ג"כ לעיל : והוא נובא את כפיו . משום סיפא נקט לה . דאילו קטן לא . אי נמי שהוא מתחיל כאלו הוא הגדול שבהם : אביו או רבו כו' ויהיה כאלו הוא עלמו מפטיר בגביא כיון שהוא סלמיו . או בטי . והכל שם . הרמב"ם : עוברים . לשון הר"ן פורסין את שמע ועוברים לפני התיבה : לא אבל אינו פורס על שמע . כתיב הר"ב דכל שאינו חייב בדבר כו' . רש"י . וכתבו החוססות ואפי' לר' יהודה דמכשיר ליה בגמילה

ועבד אתקם לקרקעות . דכתיב והתנחלתם . גמרא . ואסופא לקרא לרשת אחוזה סמך . והכי עמיים ליה לקרא בגמ' . גם סיימוהו הר"ב והרמב"ם . במשנה ג' פ"ק דקדושין . ובמ"ט פ"ד דב"מ לא כתב הרמב"ם אלא לרשת אחוזה . והקשו בתוספתא לקרא בעבד כעני הוא דכתיב . ומלן דעבד עברי אתקם : דלא יפחות מג' פסוקים . גמרא . כנגד הורה גביאם וכחובים : לא יקרא למתורגמן . מימות עזרא נהגו שיהא שם תורגמן מתרגם לעם מה שהקורא קרא בתורה כדי שיעני ענין הדברים הרמב"ם פ"ב מה' תפלה . ונפקא ליה מדדרישין בפ"ק דטוטה . מדכתיב בספר עזרא (ח) ויקראו בספר . זה מקרא . מפורט זה תרגום . כ"מ : ואין מדלגין בתורה . שהשומע את הקורא ממקום למקום . אין לבו מיושב לשמוע . רש"י : עד כדי שלא יפסק התורגמן . פי' הר"ב בלא ישהא אלא

כדי שיפלים התורגמן כו' . וכן לשון הרמב"ם בפירושו ובחבורו פ' י"ב מהלכות תפלה . והשיג עליו הראב"ד דלשון המשנה אינה כן לדבריו הל"ל עד כדי שיפסיק התורגמן ע"כ . ולשון רש"י כדי שיוכל לגול הספר ולקרות במקום הדיוג קודם שיגמור התורגמן וכו' . [ואין לפרש דברי רש"י כמשמעו . שיקרא קודם שיגמור דתרי קלי לא משמעו . כמ"ש [הר"ן] בר"פ דב"ה ילאו כו' . אלא ה"ק אילו היה רשאי היה יכול לקרות קודם כו' . ונעמא דמלתא שאם ישער הגולה בכדי זה השער . א"כ צודאי לא יעמוד בשתיקה כלל אחר שסיים התורגמן : דהמפטיר בגביא . כתב הר"ב מי שרגיל להפטיר בגביא . וכן לשון רש"י וכלומר מי שעתיד להפטיר . דמסתמא פריסת שמע וכו' קודם שקוראין בתורה הוא . שכל מי שירצה לבא לבית הכנסת כבר

שם תורגמן מתרגם לעם מה שהקורא קרא בתורה כדי שיעני ענין הדברים הרמב"ם פ"ב מה' תפלה . ונפקא ליה מדדרישין בפ"ק דטוטה . מדכתיב בספר עזרא (ח) ויקראו בספר . זה מקרא . מפורט זה תרגום . כ"מ : ואין מדלגין בתורה . שהשומע את הקורא ממקום למקום . אין לבו מיושב לשמוע . רש"י : עד כדי שלא יפסק התורגמן . פי' הר"ב בלא ישהא אלא כדי שיפלים התורגמן כו' . וכן לשון הרמב"ם בפירושו ובחבורו פ' י"ב מהלכות תפלה . והשיג עליו הראב"ד דלשון המשנה אינה כן לדבריו הל"ל עד כדי שיפסיק התורגמן ע"כ . ולשון רש"י כדי שיוכל לגול הספר ולקרות במקום הדיוג קודם שיגמור התורגמן וכו' . [ואין לפרש דברי רש"י כמשמעו . שיקרא קודם שיגמור דתרי קלי לא משמעו . כמ"ש [הר"ן] בר"פ דב"ה ילאו כו' . אלא ה"ק אילו היה רשאי היה יכול לקרות קודם כו' . ונעמא דמלתא שאם ישער הגולה בכדי זה השער . א"כ צודאי לא יעמוד בשתיקה כלל אחר שסיים התורגמן : דהמפטיר בגביא . כתב הר"ב מי שרגיל להפטיר בגביא . וכן לשון רש"י וכלומר מי שעתיד להפטיר . דמסתמא פריסת שמע וכו' קודם שקוראין בתורה הוא . שכל מי שירצה לבא לבית הכנסת כבר

שם תורגמן מתרגם לעם מה שהקורא קרא בתורה כדי שיעני ענין הדברים הרמב"ם פ"ב מה' תפלה . ונפקא ליה מדדרישין בפ"ק דטוטה . מדכתיב בספר עזרא (ח) ויקראו בספר . זה מקרא . מפורט זה תרגום . כ"מ : ואין מדלגין בתורה . שהשומע את הקורא ממקום למקום . אין לבו מיושב לשמוע . רש"י : עד כדי שלא יפסק התורגמן . פי' הר"ב בלא ישהא אלא כדי שיפלים התורגמן כו' . וכן לשון הרמב"ם בפירושו ובחבורו פ' י"ב מהלכות תפלה . והשיג עליו הראב"ד דלשון המשנה אינה כן לדבריו הל"ל עד כדי שיפסיק התורגמן ע"כ . ולשון רש"י כדי שיוכל לגול הספר ולקרות במקום הדיוג קודם שיגמור התורגמן וכו' . [ואין לפרש דברי רש"י כמשמעו . שיקרא קודם שיגמור דתרי קלי לא משמעו . כמ"ש [הר"ן] בר"פ דב"ה ילאו כו' . אלא ה"ק אילו היה רשאי היה יכול לקרות קודם כו' . ונעמא דמלתא שאם ישער הגולה בכדי זה השער . א"כ צודאי לא יעמוד בשתיקה כלל אחר שסיים התורגמן : דהמפטיר בגביא . כתב הר"ב מי שרגיל להפטיר בגביא . וכן לשון רש"י וכלומר מי שעתיד להפטיר . דמסתמא פריסת שמע וכו' קודם שקוראין בתורה הוא . שכל מי שירצה לבא לבית הכנסת כבר

בגמילה

יבין תפארת ישראל יבין

המדלג בתורה בענין אחד , או בגביאם בצ' ענינים , אינו רשאי לשהות ביניהם רק בכדי שיפלים התורגמן הרגומו , דגמלא לצבור שימתינו בשתיקה : (לו) משום דמפטיר אינו חשיבות , טעו לו כבוד זה : (לז) ר"ל שאומר ג"כ השמונה עשרה אחר פריסת שמע [נמכתה סופרים פי"ד הלכה ח' י"ב עוד פי' על זה , שאותו שמפטיר אומר ג"כ שמע של פ"ת , שמוילא ס"ת ואומר שמע ישראל וגו'] : (לח) אם הוא כהן . דה' מהכניס מתחיל , ואחריו מתחילין כו' , וכן כשמוסיים הוא , מסיימין כולם : (לט) אותו שמפטיר : (מ) ר"ל בצבולו : (מא) וקו"ל דאין הקטן רשאי

בחרע"ב ד"ה מדלגין בגביא מפרשה למרשה כו' . אבל לא מנביא לגביא . ובגביא של שנים עשר סילג . מסוף הספר לתחלתו . נמרא . ומירש"י מסוף הספר לתחלתו למפרע . וכתב בכ"מ דבגביא של שנים עשר לא ידלג מנביא לגביא למפרע . אבל בגביא אחד מדלג מסופו לתחלתו מירי דהוי אשאר גביאים עכ"ל . ועי' בגמרא לא"ה סי' קמ"ד ס"ק ד' : ד[אות ר"ב] בתוי"ט ר"ה ודוא נושא . משום סיפא . ובמ"א כתב דר"ל למאי דק"ל בש"ע סימן קכ"ה סוף ד"ה דהב"ב שבו"ה כהנים אם אין שם אלא יו"ד כולם עולים לרוכן יש שם יותר מעשרה היתירים מעשרה יעלו לרוכן והעשרה עונים אחריהם אמר עיי"ש . ולוח קמ"ל בכתנ"י היכי דאין כוון עולים המפטיר בגביא הוא מן העולים : [אות ר"ג] במשנה א' רבו . בש"א כתב דהיינו באין לו אב . אבל ביש לו אב דאב קודם . ול"ד להנהי דמתנ"י דספ"ב דב"ב דרבו קודם . דהבא דהוא זכות הקטן וכבוד האב קודם ליבות בו כמו דמירשו . וגם בהנהי דבב"מ על הבן מושל להקדים כבוד רבו . משא"כ הבא שהוא דבר הכא מאינו ע"י חקנת הו"ל משעם דמפיר בגמרא אביו קודם : [מועד ה' ב] ב"ב

ר"ה חיי"ט ד"ה לא יקרא כו' מדדרישין בפ"ק דקדושה) כו' י"ג בפ"ק דמגילה דף ג' תוספת תע"א

בחרע"ב ד"ה מדלגין בגביא מפרשה למרשה כו' . אבל לא מנביא לגביא . ובגביא של שנים עשר סילג . מסוף הספר לתחלתו למפרע . וכתב בכ"מ דבגביא של שנים עשר לא ידלג מנביא לגביא למפרע . אבל בגביא אחד מדלג מסופו לתחלתו מירי דהוי אשאר גביאים עכ"ל . ועי' בגמרא לא"ה סי' קמ"ד ס"ק ד' : ד[אות ר"ב] בתוי"ט ר"ה ודוא נושא . משום סיפא . ובמ"א כתב דר"ל למאי דק"ל בש"ע סימן קכ"ה סוף ד"ה דהב"ב שבו"ה כהנים אם אין שם אלא יו"ד כולם עולים לרוכן יש שם יותר מעשרה היתירים מעשרה יעלו לרוכן והעשרה עונים אחריהם אמר עיי"ש . ולוח קמ"ל בכתנ"י היכי דאין כוון עולים המפטיר בגביא הוא מן העולים : [אות ר"ג] במשנה א' רבו . בש"א כתב דהיינו באין לו אב . אבל ביש לו אב דאב קודם . ול"ד להנהי דמתנ"י דספ"ב דב"ב דרבו קודם . דהבא דהוא זכות הקטן וכבוד האב קודם ליבות בו כמו דמירשו . וגם בהנהי דבב"מ על הבן מושל להקדים כבוד רבו . משא"כ הבא שהוא דבר הכא מאינו ע"י חקנת הו"ל משעם דמפיר בגמרא אביו קודם : [מועד ה' ב] ב"ב

י מעשה ראובן. טס. פי"י
טס פי"ב ה"ב טסג טעין י"ב

שנוי נוסחאות
י מיתרגם. גי' וכו' וכו'
וכתב' מיתרגם (המ"ס
מתי' וכו' וכו' וכו')
וכי' כל המעשה בני יו"ה
מעשה חסד. כתי' א'
וכי' וכו' וכו' וכו' וכו'
חסד ויהודה. וכו' וכו'.
עגל הראשון; במשנת'
והשני; עגל הראשון.
וכי' וכו' וכו' וכו' וכו'
עגל השני. וכו' וכו' וכו'
וכי' ברכת כהנים.
וכי' ברכות. ומשנת'.
כהנים נקראים וכו' וכו'
מתרגמן וכו' וכו' וכו'
ניחולמי ברכות כהנים
נקראות ולא מתרגמות
ועי' קצת הערה:

ראשון לציון
מ' ח"ט ד"ה האומר כו'
וגלה ודאי כו' עי' יס"ל:
י בר"ר ד"ה מעשה עגל
השני וכו' וכו' וכו' וכו'
עי' יס"ל: ח"ט ד"ה
ברכת כהנים וכו' וכו'
והרמב"ם כו' וכו' וכו'
מתרגמן כו' וכו' וכו'
ניחולמי ברכות כהנים
נקראות ולא מתרגמות
ועי' קצת הערה:

תוספת רע"א
המות כפי' ובסוגרין
דף פ"ח ע"ב כו' וכו'
על ציפן וכו' וכו' וכו'
דהלכה למ"ס הוא:

אור גדול
י במשנה ברכת כהנים
כו' בתוספת רבינו
יהודה החסיד על ברכות
ח' ב'. גבי שנים מקרא
ואחד תרגום פ"ו ל'
עשרות ויבין. מצאתי
דבר חדש ד ברכת
כהנים אין מתרגמן
ולקח הדין דבאן לענין
אחר תרגום. והוא דבר
חדש מאד. וראינו מוכרח.
דבאן נבחר לע"מ
הארץ וההבור לנפשי
ד ה"ו בלימוד. ולא
מצאתי למי שיביא זה
וצע. שוב מצאתי
במארי באן על הא
דנקראין ולא מתרגמן
שבת' וכו' וענין מתרגם
ר"ל בבית' ש הוא
הפרטם הגדול הוא כל
אחר בביתו אין לך דבר
שאינו מתרגם. והוא
ד לא בתוספת ר"י
הנ"ל. שוב ראיתי
בהלמודי רבינו יונה
שכתב ל"ב ד ברכת
כהנים אין בה תרגום.
ובחידושי רש"י כתב
עלה דבחומשים שלנו
יש תרגום. וברור
ד כוונת רבינו יונה
לחומשות ר"י הנ"ל.
ח"ש רבינו יונה דטובא
פונצא בהן היינו כל הני
במבוא

כפי לשון תרגום כלל מקום. ומלתי בערוך טרד ארס סכתב
ו"ל האומר מורטך וכו' בארמיותא. פירוט לא תתן מורטך
באומה ידוע שמעצבין זרעם למולך כגון ארמיים. שאהה גורם
להעציר זרעך למולך. ומכלל דבריו משמע שאר האומות שאין
מעצבין זרעם למולך מותר. לפיכך
מסקיין אותו בזיפה. אלא פירוט
הכתוב דהנח דבי רבי ישמעאל
בישראל הנח על הגויה.
והוליד בן לעבודה זרה הכתוב
מדבר. ללא שנה מולך משאר בני
עבודה זרה. עכ"ל. ורש"י מפרש דהנח דבי רבי ישמעאל לפרס מחני' אחא. ונראה ודאי דלרעת בעל הערוך נמי לא
אחא הנח דבי רבי ישמעאל לעקור הכתוב ממשמעו לתת כרת לבא על הגויה וכו'. דודאי דליקרי הכתוב
עבודה זרה מדבר. אלא דכצעים פנים לחורה. וזו אחת מהן. ואחא הנח דמתניסין למימר שזה שרונה לדרוש
ולפרש. אע"פ שאיטו בא לעקור פשוטו ומשמעו. לא ידקדק במלת מולך ולומר דדוקא. ויתרגמו בארמיותא.
ד"ל כ משמע שאר האומות מותר. וסייעתא לפירוט הערוך דבתרגום יונתן איתא. ומורטך לא תתן בתשמיעיה
לליד בת עממין למעברא לפולחנא וכדכתיב. [ועיין צפי' הר"ב במשנה י"א פרק שלישי דאבות]. ופ"י הערוך מתישב
נמי דהנח הנח נזיפה. ואף על גב דהנח אינו רואה לעקור המקרא ממשמעו וה"ג במשנה. ולא בא אלא לפרש פנים אחרת
באומה ע"ד הפנים שהתורה נדרשה. מ"מ מדרשה דמכנה לא בא שום קולא. מ"מ כ"כ דברשא דארמיותא גיש לעשות
ולהקל בשאר האומות. לפיכך מסקיין אותו בזיפה: י מעשה ראובן. וישכב את זבלה פלגש אביו (בראשית ל"ה)
נקרא צבה"כ ולא מתרגם. דהיישין לגטתו. כפירש"י. והר"ן פירש משום כבוד יעקב: מעשה חסד. כהנ הר"ב אמנון
ותמר וכו' וכ"כ הרמב"ם. דמעשה חסד היינו אמנון ותמר וכו' וקשיא חסד דלמאי נקט תמר ולא אמנון שהרי אמנון הוא
שעשה המעשה. ותמר קרקע עולם ואנוסה היתה. וכמו דנקט ראובן ולא זבלה. וע"ק צטותו הסדר להכניס מעשה אמנון בין
מעשים שקדמו אליו ועוד שה"ל להסמיך מעשה חסד ומעשה דוד ואמנון כיון שזעשה אחד הם. ולכן נראה כפירש"י. והר"ן. מעשה
חסד ויהודה. וטעמא מפרש בגמרא אצרייתא דבבביתא הוא דאורי. ול"ק דנקט תמר משום דאי הני יהודה ה"א עובדא דיוסף באמר
לכו ומכרתו. ומסכתו שהרמב"ם והר"ב כשראו בגמרא דפריך מעשה דוד ואמנון לא נקראים ולא מתרגמן. והאמרת מעשה
אמנון ותמר נקרא ומיתרגם חסדו דהאמר דמחני' פרכין. ולא הוא אלא מרישא דצרייתא דתיי הכי מעשה אמנון ותמר נקרא
ומיתרגם: מעשה עגל הראשון נקרא ומיתרגם. דמחא לכו דהוי להו כפרה. גמ': והשני. כתב הר"ב מן ויאמר כו' גמרא ולשון
השני פי' הרמב"ם הוא מה ששנה מענינו. ומ"ס הר"ב ופסוק ויגוף. כתב הכ"מ צפי' מהלכות תפלה כ"כ הר"ף והרא"ש וכו'
שהוא חס' הרי"ף שפירש דטעמא דלא מיתרגם משום כבודו של אהרן. וא"כ בפסוק ויגוף שכתוב על העגל אשר אהרן הוא
הדין דלא מיתרגם. והגמרא לא חשבה אלא לכתוב הפרשה וה"ה בהאי קרא. כיון דטעמא משום כבודו דאהרן. ע"כ. ולפוס ריהטא
לא עיין שאין זה מל' הרי"ף אלא בתוספתא שני. ועוד פסוק ויגוף וכו': ברכת כהנים מעשה דוד ואמנון לא נקראין ולא
מתרגמן כן הגירסא בספרים. ובפירוט הר"ב והרמב"ם ברכת כהנים נקראים ולא מיתרגמן מעשה דוד ואמנון לא נקראין וכו'.
וזדאי דברכת כהנים אי אפשר לפרש דאין נקראין דאין סברא לומר שיהא התורה נקראת בצבור שלא בשלימותה מה שאין כן
בספירות דבלאו הכי אין הנביאים נקראים בשלמותן. והלא מיהא קשיא דלא פירש התנא דברכת כהנים דנקרא ולא מיתרגם כמו
צ"ק. ובאמת צטותו המנהיגה שגמרא איתא מעשה דוד ואמנון נקראין ולא מיתרגמן. והשתא א"ש דברכת כהנים ומעשה דוד
ואמנון כלולים בדיון אחד והכי נמי בגמרא. ואלו נקראים ולא מיתרגמן וכו' רעבד"ן. ראובן. עגל שני. ברכת כהנים. דוד
ואמנון. ודקאמר בחר הכי מעשה דוד ואמנון לא נקראים וכו' יש להגיה ולמחוק לא. כך נראה צעני ומ"מ לא שלחתי יד להגיה
במשנה לפי שראיתי [בפירוט רש"י אצרייתא שהזכרתי ולאו נקראין וכו' דאדעתא דרישא ויש לא נקראים ולא מיתרגמן כתב מפרש
בסיפא מעשה דוד ואמנון לא נקראים בהפטר. ע"כ. ועוד שהייתי מוכרח לומר נמי דל"ג לא בפירכא דהאמרת כו' שהזכרתי
לעיל דצבור המתחיל מעשה חסד כו' ועוד שראיתי [להרמב"ם שצבצבורו פרק י"ב מהל' תפלה דחשיב הני דנקראים ולא מתרגמן.
וכתב ובמעשה אמנון ותמר במקום שאמר אמנון בן דוד לא נקרא ולא מיתרגם ונראה דגרס וכן ברכת כהנים. ויש לתת טעם למה
מעשה אמנון לא נקרא משום דשאני מעשיות הכתובים בתורה דלא סגי דלא לקרותם כדי להשלים התורה כולה בצבור. מה
שאין כן מעשה דנביאים אפשר להפטיר צעני אחר: ברכת כהנים. כתב הר"ב משום דאית ציה וכו' שדאי הן ישראל לשאת
להם פנים כראמירין בצרכות [כו'] לא כדאי הן ישראל לשאת להן פנים אפי אמרתי ואכלה ושבעת וזכרת והן מהמירין על עממן

י מעשה ראובן. נקרא: ולא מיתרגם.
מעשה חסד. נקרא ומיתרגם.
עגל הראשון. נקרא ומיתרגם. והשני.
נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים.

י מעשה ראובן. נקרא: ולא מיתרגם.
מעשה חסד. נקרא ומיתרגם.
עגל הראשון. נקרא ומיתרגם. והשני.
נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים.

י מעשה ראובן. נקרא: ולא מיתרגם.
מעשה חסד. נקרא ומיתרגם.
עגל הראשון. נקרא ומיתרגם. והשני.
נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים.

לכא על הגויה ומחייבו סחלת על השונג: י מעשה אמנון
ותמר נקרא ומיתרגם. ולא חיישין ליקריה דודר וסוף דלא כתיב
אמנון בן דוד. כדצטעין למימר לקמן: מעשה עגל הראשון
נקרא ומיתרגם. ולא חיישין ליקרא דישאל: מעשה עגל השני.
מן ויאמר משה אל אהרן עד וירא
משה את העם וגו'. ופסוק ויגוף ה'
את העם כל אלו נקראים ולא מתרגמן.
משום יקרא דאהרן: ברכת כהנים.
נקראים ולא מתרגמן משום דאית ציה
יש

י מעשה ראובן. נקרא: ולא מיתרגם.
מעשה חסד. נקרא ומיתרגם.
עגל הראשון. נקרא ומיתרגם. והשני.
נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים.

י מעשה ראובן. נקרא: ולא מיתרגם.
מעשה חסד. נקרא ומיתרגם.
עגל הראשון. נקרא ומיתרגם. והשני.
נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים.

י מעשה ראובן. נקרא: ולא מיתרגם.
מעשה חסד. נקרא ומיתרגם.
עגל הראשון. נקרא ומיתרגם. והשני.
נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים.

י מעשה ראובן. נקרא: ולא מיתרגם.
מעשה חסד. נקרא ומיתרגם.
עגל הראשון. נקרא ומיתרגם. והשני.
נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים.

י מעשה ראובן. נקרא: ולא מיתרגם.
מעשה חסד. נקרא ומיתרגם.
עגל הראשון. נקרא ומיתרגם. והשני.
נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים.

י מעשה ראובן. נקרא: ולא מיתרגם.
מעשה חסד. נקרא ומיתרגם.
עגל הראשון. נקרא ומיתרגם. והשני.
נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים.

י מעשה ראובן. נקרא: ולא מיתרגם.
מעשה חסד. נקרא ומיתרגם.
עגל הראשון. נקרא ומיתרגם. והשני.
נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים.

ישא ה' פניו אליך. שלא יאמרו הקב"ה טשא פנים וכן חנוך יודעים שכדי הן ישראל לשאת להם פנים: מעשה דוד ואמנון. לא נקראים בהפטרות ולא מיתרגמין כל אותן פסוקים שכתוב בהם חמטן בן דוד אבל אותן שנאמר בהן חמטן סתם הם חמריין לעיל מעשה חמטן וחמיר נקרא ומתרגם: אין מפטירין במרכבה. דלמא אחי לטוילי ולטייני בה: ור' יהודה מתיר. והלכה כמותו: אין מפטירין בהודע את ירושלים. (יחזקאל ס"ו) משום יקרא דירושלים. ואין הלכה כר' אליעזר:

נשלמה מסכת מגילה

עד כזה עד כצילה. רש"י: מעשה דוד ואמנון. לכאורה ר"ל במעשה דוד מעשה דבה שבע. וכן הבין הספ"ק משנה אלא שכתב דמרחמב"ס לא כתב מעשה דוד בהבזרו שהוא מפרש מעשה דוד ואמנון מעשה חמטן שזכר בו דוד [ונראה לי דמס"ה לא פירש הרמב"ם מעשה דוד ובה שבע דמי הוי דכתבתי ב"ד"ה מעשה חמיר כו' דמעשה חמיר ויהודה נקרא ומיתרגם וטעמא דשכחיה הוא דלודיה"ג דוד הא לודי וה"ל שכיחיה הוא ונקרא ומיתרגם ומס"ה לא חליטריך פו למחתי מעשה דבה שבע: לא נקראים ולא מיתרגמין. חע"ג דאם לא נקראים

שוב אין שייך לומר ולא מיתרגמין שאין תרגום אלא על המקרא שקרא. ועוד דכתרגום יש לחוש יותר שהרי מיתרגמין כדי שהעם יכינו אלה חידו בעלמא קחתי ולא מיתרגמין: אין מפטירין במרכבה. כדי שלא ישאלו ההמון כשישמעו אותה ולא יוסף להם אלא ספק. הרמב"ם: ורבי יהודה מתיר. כתב הר"ב והלכה כמותו קך כתבו התוספות. וטעמא דהאמרן בגמרא אמרנה ה' פרק דלטיל וכחצו הר"ב דבעלמא יוס ראשון מפטיר במרכבה. ולענין טעמא דר' יהודה י"ל דסבירא ליה לר' יהודה דהא מעשה בראשית נקרא ומיתרגם. וחע"ג דמעשה מרכבה עדיף כדתן בספ"ב דהגינה מ"מ דמעשה בראשית הוא חמריין בגמרא דחע"ג דליכא חששא דדילמא אחו לטוילי מה למעלה כו' דראוי הוא שלא בל לעולם כדתן ההם משנה ב' אפ"ה נקרא ומיתרגם [וטעמא דלמא דלא חיישינן דלמא אחי לטוילי כו' שכן לבון הר"ף מעשה בראשית נקרא ומיתרגם ולא חיישינן דלמא כו'. וטעמא דלמא דלא חיישינן ג"ל דממ"ג אם הוא חס וידע שהדברים אלו לב המשיל לא ישיגם. ושתיקתו יפה מדבזרו. ואם לאו בר הכי הוא הכי נמי חיל מתרגם חס יחשב והתרגם יתירם באלוהו. ולא ישאל בענינים אלו שיעש טוילי כדלי ששיבו לו שום מענה]: רבי אליעזר אומר אין מפטירין בהודע את ירושלים. ביחזקאל ט"ו. וכתיב הר"ב משום יקרא דירושלים. הכי משמע דביריאה מדרכי אליעזר אומר לאחד שקראה עד שאתה בודק בהודעת ירושלים לא ובדוק בהודעת חמך. וקשיא לי דלמא לא פליג נמי במעשה עגל הראשון. וחע"ג דלא כגו בלא קריאה מ"מ ה"ל למימר דלא לתרגם. אלא דהתם ניחא משום כפרה. ה"ל ניחא דניחא מש"ה. דודאי אין זו סברא טעל כבוד העיר ירושלים הקפיד דלא בעיא כפרה. דפשיטא דהודע את ירושלים המכוון חשבי ירושלים. גם אין לחלק בין מעשה אחד כמו העגל להודעת הרבות הנזכרות בפרשה זו. שהרי מפטירין בסומן דס"ה קודם ס' בלב שכולן מדברים בכמה עברות שבע זו. וכן הפטרה דקדושים החשפוט התשפוט את עיר הדמים (יחזקאל כ"ב) וכיחא לי במ"ב בעל הלכות ב"ח"כ כו' חל"ג דפ' הודע כתיב בה מזכרתך ומולדתך בחרך הכנעני אביך האמורי ואמך חתית. וזה ודאי גנות וכדי ציון וקלף לצוהן מעיקר מולדתן. וז"ל ר"ח לא ובדוק באמר כלומר בעיקר מולדתך: מליק מסכת מגילה

אור גדול
דמבואר כאן דנקראין ולא מתרגמין. וא"כ רבינו יונה סובר בחוספת ר"י חנ"ל:

לקוטים

י תו"ם ד"ה מעשה דוד וכו' וי"ל דמס"ה וכו' והרמ"ז י"ל כדכתיב דמעשה דוד כ"ס לא נקרא וכו' ע"ש וזכרון הוא אצל פ"ס דמ"ס דכתיב וי"ל וכו' דמ"ס דוד מנעל דירושלם לו לנסת דשילי עגל דבבל פורענות חיר וגי עור כדכ"ל אצל דוד הקיס עולה על הכונה וכו' ע"כ. לא היה לר"ן לזה דהחילוק מנעל במ"ס הקוס' המירובלמי דהלא גמל דנעור נעור מנעל יחיד נעור נעור גמל גדול ואפטר דלחולא דמלא קאמר כתיב (ש"ל): תו"ם ד"ה ר"א וכו' וי"ל דרש"י הודע את ירושלים את תוספתיה פ"ר ס' הוא ביחזקאל ואמר בילוח מה סיה בוניהו לבלא המלא: מקום שאין זה מדרשו י"ל ונראה ש: ע"כ ק"ס י"ס הו"ט דמ"ס כאל דפליג ר"ח ולא פליג נמי במעשה עגל. וזכרון גדול ומס"ה אין מפיטין לכבוד חנוך ינו על משכנותם כגלס (ש"ל):

י כ"ן

לא ישא פנים. וחע"ג דהתם לפני חס קלף [כתום גל"ה י"ז ב']. עכ"פ השומע יטעה: (עט) ר"ל היכא דכתבין בן דוד. ומשום יקרא דדוד: (פ) דמכנה שבע"ס ובר"ף ור"א"ס ורמב"ם [פ"ג מחלה] הכי גרסינן, נקראין ולא מתרגמין. וכן מוכה. דלפי גרסתיהו ק וכו' ס"ד בלא יקראו כלל כפרה א' שבהורה. מיהו ביירושלמי קאמר להדיא דברכת כהנים לא נקרא, דקאמר מ"ט. לברכה ניתנה ולא

תפארת ישראל

י כ"ן

לקריאה. ואפשר דרק לקוראין לבד חסר הירושלמי, אבל רש"י לררפן לפסוקים שלמעלה ובתמטה: (פא) שלא יעיינו בה העם: (פב) והכי קיי"ל: (פג) הוא פרשה ביחזקאל, דכתיב בה אביך אמורי ואמך כתיבית, דמשמע שתיקין ושרפן רע, וזה צווי טפי לישראל, והאן ראוי לפרסמו דחיישינן לכבוד ישראל: נשלמה מסכת מגילה

הלכתא גבירתא. כללא דפרק ד'

פרק ד' מ"א, ב'. קורא אדם את המגילה בין עומד בין יושב אבל הברכה תהיה עומד, ולא יקרא בצבור לכתחילה מיושב. דין ברכה לפני ולאחריה עי' לעיל ספ"ב. דין קריאה בחול ובשבת ובר"ח ובחג"מ מפורסם, זה הכלל ביום שקורין ג' אין פותחין מ" מפסוקים ופסוק רודבר עולה מן המניין, ואי סליק עניינא בבציר מו"ד בפרשת ויבא עמלק בפורים דהוא רק פ' מפסוקים שפיר דמי, ואין קורין לאחד פחות מ" מפסוקים, ובשני והחשי ושבת מנחה קורין ג'. וביום שיש בו מוסף ואינו י"פ כר"ה וחה"מ קורין ד', ובי"ט חמשה, וביה"ב ששה, ובשבת שבעה לבר ממפסיר, ונובמנצא ענות בשביעי או השביעי מפסיר דמג"א סימן קס"ג לבר ביש ב' או ג' ס"ה דעריך להפסיר בהודת היום שאין מפסיר ממנין הקרואים בשבת וי"ט חוץ מחול דמפסיר ממנין הקרואים, ויכול להוסיף בשבת, ואפ"י בשבת בי"ט, והמנהג עד עשרה חוץ ממפסיר, וביה"ב כשבת לא יוסף דראשי הפרשיות מכוונים שמסיימים במינו דכפרה ובי"ט אין מוסיפין חוץ כשסמחת תורה והמפסיר בנביא לא יקרא פחות מכל"א מפסוקים חוץ מבאם סליק עניינא בבציר מהכי: מ"ג. אין אומרים קריש או קדושה או ברכו, או ו' ברכות דברכת התנים תברך אלהינו בברכת הוי"טן בפתות מינ"ד גדולים שהביאו ב' שערות בני חורין [אין מוקדקין בשערות אלא כל שהגיע לכלל שנותיו דהיינו י"ג שנה ויום אחד ובין שמתחיל היום שנועד בו יום א' קרינן ביה, ואמרים לענין התמלה שהוא דרבנן שמסתמא הביא ב' שערות, משא"כ לענין בהמ"ז דהוא דאי' דיקא לאצטרופי סמכינן אחוקה כהוא כן י"ל הא להוציא אה"כ (פ"ן ב"ן ב"ד) צרכינן שדיענין. בוראי שהביא ב' שערות אה"כ בל

אחד מברך לעצמו סמכינן אחוקה], ובשעת הדחק נוהגין לחקל במ' וצירוף קמן שהוא יותר מבן שש יורדע למי מתפללין לשמוע ברכו וקדיש שהוא חיוב אבל קדיש שאחר עלינו לא יאמרו, ונוהגין לו חומש שנכתב על הגויל בס"ה [ולדידן דלית לן חומש כזה, ס"ה עצמן] בשעת הצירוף [וג"ל דרק במנתי יד עליה דו, ובהכי נוחא משי שלא יבא ח"י לידו נפיחה, ואין לומר שיעמוד גדול אצלו לשמרו עם הספר תורה, דיש בזה ביטול בונה בתמלה בברכות דב"ב ב', וא"ה צ"ו ס"א]. ובהתחיל א' להתפלל לבדו ואינו יכול לענות עמהם, ובן ישן ופניו סנולה [א' ולא שנים מצטרף, ופ"ו מחמיר בישן, ומסית ואינו שומע נמי מצטרף. ובהתחיל קדיש או קדושה ביוד"ו יוצאו מקצתן ונשתיירו רובן, גומרין ונבלא נשארו יוד"ו עבירה לצאתו אותה הקדיש והקדושה ובן בהתחילו באבות ויצאו מקצתן ומרין כל תמלה ח"י ויאמר ג"כ ברכה דאלקינו וא"א ברכנו בברכה המשולשת בתורה והקדיש התקבל שלאחר השמ"ע אבל אין קורין בתורה אם הוא יום הכניסה ובהתחיל לומר קדיש וברכו ביוד"ו אפילו לא התחיל עדיין יוצר ויצאו מקצתן משלימין עד תפלת י"ח אבל לא יתחיל השמ"ע בק"ד ובהתחיל ערבית ביוד"ו יוצאו מקצתן גומרו הקדיש שקודם התפלה שייך לברכת ק"ש משא"כ קדיש דאחר י"ח וב"ש סדר קדושה וקדיש בסג"ש. ואין נשיאות כמים פחות מ"ו גדולים וב"ח, והכתנים מהמנין ובהתחיל ביוד"ו יוצאו מקצתן גומרים, ואם צריך ס"ה במקום ג"כ לשכח"ג צריך ולפ"ה וע"א א"צ. ואין קורין בתורה בפתות מינ"ד גדולים וב"ח ובהתחילו ויצאו מקצתן גומרים עם המפסיר. ובפ"ו וצירוף קמן התשב"ץ מקיל והמג"א סתמק ב"ו. אין מפטירין בנביא בפחות מינ"ד גוב"ה